

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om skjutbanor och miljöskyddslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om skjutbanor och miljöskyddslagen ändras. Det föreslås att bestämmelserna om förebyggande av miljöföroreningar som orsakas av skjutbanor, förhindrande av förorening av grundvattnet på grund av skjutbanor och förebyggande av skador på egendom och hälsa som orsakas av skjutbanor i huvudsak ska ingå i lagen om skjutbanor. Enligt förslaget ska lagen om skjutbanor i fråga om skjutbanor vara en lag som gäller både säkerhet och miljöskydd. Det föreslås att miljöskyddslagen ska tillämpas på skjutbanor endast i begränsad utsträckning.

De tillstånds- och tillsynsuppgifter i miljöskyddslagen som gäller skjutbanor samt behandlingen av anmälningar som görs med stöd av lagen och som gäller skjutbanor överförs enligt förslaget från de nuvarande tillståndsmyndigheterna, dvs. i huvudsak kommunerna, till den myndighet som behandlar skjutbanetillstånd och anmälningar som görs med stöd av lagen om skjutbanor. Den myndigheten föreslås också vara tillsynsmyndighet. I lagen om skjutbanor och de bestämmelser på lägre nivå som utfärdas med stöd av den anges enligt förslaget noggrannare än för närvarande de krav på begränsning eller hantering av utsläpp som ska uppfyllas för att en skjutbana ska kunna tas i bruk. Ett tillstånd kan beviljas eller en anmälan godkännas när den som driver en skjutbana använder bästa tillgängliga teknik och det modellerade bullret är lägre än de föreskrivna gränsvärdena. Det föreslås att den övre gränsen för antalet skott vid småskaliga skjutbanor höjs till 100 000 skott per år.

Förslaget hänför sig till regeringsprogrammet, där det anges att regeringen tryggar verksamheten vid Finlands skjutbanor och främjar, med beaktande av regionala behov, inrättandet av nya skjutbanor samt bedömer eventuella lagstiftningsbehov med beaktande av behoven för de centrala försvars-, reservist-, sportskytte- och jaktorganisationerna samt myndigheterna. Miljö-tillståndsprocesserna för och lagstiftningen om skjutbanor görs smidigare. Enligt regeringsprogrammet är målet för antalet utomhusskjutbanor cirka 1 000 skjutbanor före utgången av decenniet.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	3
3 Målsättning	6
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	6
4.1 De viktigaste förslagen.....	6
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	8
4.2.1 Ekonomiska konsekvenser	8
4.2.2 Miljökonsekvenser.....	8
4.2.3 Övriga konsekvenser för människor och samhälleliga konsekvenser.....	8
5 Alternativa handlingsvägar.....	9
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser.....	9
5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet.....	9
6 Remissvar	16
7 Specialmotivering	16
7.1 Lag om skjutbanor	16
7.2 Miljöskyddslagen	24
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag	25
9 Ikraftträdande.....	25
10 Verkställighet och uppföljning	25
11 Förhållande till budgetpropositionen.....	25
12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	25
LAGFÖRSLAG	28
1. Lag om ändring av lagen om skjutbanor.....	28
2. Lag om ändring av miljöskyddslagen	34
BILAGOR.....	36
PARALLELLTEXTER	36
1. Lag om ändring av lagen om skjutbanor.....	36
2. Lag om ändring av miljöskyddslagen	45
FÖRORDNINGSUTKAST	49
om ändring av 15 och 24 § i reglementet för statsrådet	49

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

De föreslagna lagändringarna hänför sig till skrivningen i Petteri Orpos regeringsprogram, där det anges att regeringen tryggar verksamheten vid Finlands skjutbanor och främjar, med beaktande av regionala behov, anläggandet av nya skjutbanor samt bedömer eventuella lagstiftningsbehov med beaktande av behoven för de centrala försvars-, reservist-, sportskytte- och jaktorganisationerna samt myndigheterna. Enligt regeringsprogrammet gör regeringen även miljötillståndprocesserna som gäller skjutbanor samt lagstiftningen smidigare. Enligt regeringsprogrammet är målet för antalet utomhusskjutbanor cirka 1 000 skjutbanor före utgången av decenniet.

1.2 Beredning

Inrikesministeriet har 29.5.2024 tillsatt ett projekt för att trygga verksamheten vid skjutbanorna och främja anläggandet av nya skjutbanor. Uppgiften har varit att i enlighet med skrivningen i regeringsprogrammet bedöma behovet av att trygga verksamheten vid Finlands skjutbanor och främja anläggandet av nya skjutbanor samt genomföra de lagändringar som hänför sig till det. Till stöd för projektet tillsattes en arbetsgrupp där ordföranden kommer från inrikesministeriet och medlemmarna från miljöministeriet, jord- och skogsbruksministeriet och försvarsministeriet. I enlighet med beslutet om tillsättande tillsattes dessutom en styrgrupp för projektet. Till den utnämndes medlemmar från miljöministeriet, jord- och skogsbruksministeriet och försvarsministeriet.

Under beredningen har arbetsgruppen hört experter från Skjutbaneprojektet och miljöförvaltningen.

Beredningsunderlaget för regeringens proposition finns i den offentliga tjänsten på <https://in-termin.fi/hankkeet/hankesivu?tunnus=SM014:00/2024>.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

Enligt den gällande lagstiftningen krävs det att skjutbanor har två separata tillstånd för att inleda verksamhet, det vill säga det skjutbanetillstånd som avses i lagen om skjutbanor (763/2015) och det miljötillstånd som avses i miljöskyddslagen (527/2014). En anmälan om en skjutbana som definieras som småskalig ska göras baserat på vardera lagstiftningen. I enlighet med lagen om skjutbanor är Polisstyrelsen den myndighet som behandlar tillstånd och anmälningar. Tillsammans med polisinrättningarna övervakar Polisstyrelsen skjutbanornas verksamhet med avseende på säkerheten på banorna. Miljötillståndsmyndigheterna behandlar miljötillstånd och övervakar att miljöbestämmelserna iakttas. Enligt miljöskyddslagen behandlas miljötillstånd för civila skjutbanor i huvudsak av miljötillståndsmyndigheten i den kommun där verksamheten är placerad. Ärenden som gäller miljötillstånd för försvarsmaktens och gränsbevakningsväsendets skjutbanor behandlas av statens miljöskyddsmyndighet. Försvarsmaktens och gränsbevakningsväsendets skjutbanor omfattas inte av lagen om skjutbanor, liksom inte heller de skjutbanor som används i den egna näringsverksamheten av sådana företag som bedriver näring i vapenbranschen och som avses i 14 § i skjutvapenlagen (1/1998).

Största delen av de skjutbanor som är i bruk anlades innan 2000-talet. Enligt en utredning av miljöministeriet och Finlands miljöcentral fanns det ungefär 2 000–2 500 skjutbanor vid

millennieskiftet. Under 2000-talet har antalet skjutbanor minskat avsevärt, eftersom det enligt nuvarande uppgifter finns ungefär 700 civila skjutbanor och färre än 40 skjutbanor som används av försvarsmakten. Minskningen av antalet banor har berott på flera faktorer, till exempel problemen i lagstiftningen i anknytning till ansökande om miljötillstånd. Innan 2000-talet ansöktes och beviljades tillstånd för skjutbaneaktörer i huvudsak av länsstyrelsen. I och med vissa lagändringar har tillstånd i enlighet med miljöskyddslagen även börjat krävas av verksamma skjutbanor, vilket har lett till att befintliga banor har gått från att vara tillåtna till att vara otillåtna. Baserat på miljöskyddslagen har verksamma banor börjat tolkas som ny verksamhet, vilket har orsakat problem i tillståndprocessen när det gäller platsen för verksamheten och ändringar i närområdet. När lagen om skjutbanor stiftades förblev tillstånd i enlighet med den tidigare lagstiftningen i kraft, varvid samma slags problem inte har uppstått i processer enligt lagen om skjutbanor.

Det riksomfattande miljötillståndsprojektet för skjutbanor som finansieras av jord- och skogsbruksministeriet har pågått sedan 2020. Under den tiden har observationer gjorts i synnerhet om miljötillståndprocessen för skjutbanor. Inom projektet har en avsevärd riksomfattande variation observerats i miljötillståndsmyndigheternas tolkning av lagstiftningen, vilken man har försökt harmonisera med stöd av handböcker som tagits fram av miljöministeriet. Handböckerna är dock inte juridiskt bindande och det är därmed inte obligatoriskt att iaktta dem. Förvaltningsdomstolen har även frångått rekommendationerna i handböckerna. Tolkningsutrymmet i lagstiftningen och det faktum att handböckerna inte iakttas försätter verksamhetsutövarna i ojämlig ställning i och med att kraven varierar från kommun till kommun. Det ska även beaktas att myndighetsprocesserna i enlighet med miljöskyddslagen är långsamma och oförutsebara, eftersom det material som myndigheterna kräver för beslutsfattandet varierar från kommun till kommun och det inte alltid finns egentliga grunder för kraven. Till följd av de ovan nämnda faktorerna blir processerna långa och detta har inte kunnat påverkas inom miljötillståndsprojektet. Ovan nämnda problem syns även i Vasa förvaltningsdomstols avgöranden, där avvikelser och avgöranden som inte iakttar de handböcker som miljöministeriet tagit fram har observerats.

På det sätt som konstaterats tidigare har miljöministeriet 2017 utrett möjligheterna att lindra tillståndsplikten för skjutbanor. I den utredningen konstaterades det att ett av de mest centrala problemen med det nuvarande tillståndsförfarandet är bristfälliga tillståndsansökningar. Den här bristen bemöttes genom att inleda ett miljötillståndsprojekt för skjutbanor, där yrkespersoner inom miljösektorn arbetar. Projektet har fått beaktansvärd finansiering, först från jord- och skogsbruksministeriet, Urlus-stiftelsen, Understödsstiftelsen för landsförsvaret och riksdagen. Vid tillståndsansökningar har experterna inom projektet iakttagit de handböcker och anvisningar som miljöministeriet tagit fram. Trots det har tillståndprocesserna inte löpt smidigt och banorna har inte fått tillstånd i enlighet med planen. Detta har belyst problem i den bakomliggande lagstiftningen. Därmed har man under projektet kunnat observera grundorsaken till problemen, vilken är tolkningsutrymmet i lagstiftningen och det faktum att de handböcker som miljöministeriet tagit fram inte är juridiskt bindande.

I och med de två olika tillståndprocesserna har det även observerats att det finns problem med att befogenheterna blandas. Ofta tar miljömyndigheterna i samband med tillståndprocesserna och övervakningen ställning till säkerheten för skjutbaneverksamheten, trots att säkerheten inte är ett ärende som hör till deras befogenhet.

Enligt uppgifter från miljötillståndsprojektet för skjutbanor saknar ungefär 370 skjutbanor ett sådant tillstånd för sin verksamhet som är förenligt med miljöskyddslagen. När tillståndprocesserna är oförutsebara är det inte smidigt att ansöka om tillstånd för dessa banor, och det är inte heller säkert att en bana beviljas tillstånd trots att den har varit verksam i årtionden utan att miljörisker har konkretiserats. En stor del av skjutbanorna i hela landet riskerar att stängas eller

att deras verksamhet avsevärt begränsas om inte systemet för miljötillstånd, vilket har konstaterats vara problematiskt, görs tydligare. Målet med ändringarna i lagstiftningen är att få alla skjutbanor att återigen vara tillåtna och stå under regelbunden övervakning samt att harmonisera de krav som ställs på skjutbanor, vilket gör det möjligt att anlägga nya skjutbanor när kraven är tydliga för alla parter.

Miljöregleringen grundar sig på den reglering som Europeiska unionen utfärdat.

Den viktigaste EU-lagstiftningen som gäller grundvatten består av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG om en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (vattendirektivet), Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/118/EG om skydd för grundvatten mot föroreningar och försämring (grundvattendirektivet) och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/2184 om kvaliteten på dricksvatten (dricksvattendirektivet). Målet med vattendirektivet är att uppnå en god kemisk och kvantitativ status för grundvattnet 2015, upprätthålla den goda statusen och förhindra att statusen försämras. Genom grundvattendirektivet preciseras bestämmelserna i vattendirektivet med avseende på den kemiska statusen för grundvattnet, och åtgärder fastställs för att förebygga eller begränsa att förorenande ämnen kommer ut i grundvattnet. Dricksvattendirektivet har en koppling till vattendirektivet och grundvattendirektivet, i synnerhet i fråga om vattenförekomster som används till dricksvattenframställning. Det innehåller bestämmelser om bedömning och hantering av risker för dricksvattnet från tillrinningsområde till användningsställe.

I artikel 4 i vattendirektivet konstateras när det gäller grundvatten bland annat att medlemsstaterna ska genomföra de åtgärder som är nödvändiga för att förebygga eller begränsa att förorenande ämnen kommer ut i grundvattnet samt att förebygga en försämring av statusen i alla grundvattenförekomster. Där konstateras också att medlemsstaterna ska skydda, förbättra och återställa alla grundvattenförekomster och säkerställa en balans mellan uttag och grundvattenbildning i syfte att uppnå en god grundvattenstatus senast 15 år efter direktivets ikraftträdande, i enlighet med bestämmelserna i bilagan till direktivet. Det finns vissa undantag till de ovan nämnda kraven i artikel 4. Enligt direktivet måste medlemsstaterna fortfarande genomföra de åtgärder som är nödvändiga för att motverka varje eventuell betydande tendens till ökning av koncentrationen av alla föroreningar som orsakar avmänsklig verksamhet för att gradvis minska föroreningen av grundvattnet. I 20 punkten i bilaga X till direktivet nämns bly och blyföreningar som prioriterade ämnen. I bilagan har dessa inte lagts till i kategorin för farliga prioriterade ämnen.

I grundvattendirektivet fastställs de särskilda åtgärder som förutsätts i artikel 17.1 och 17.2 i vattendirektivet för att förebygga och begränsa förorening av grundvatten. Den första åtgärden är att fastställa kriterier för bedömning av god kemisk grundvattenstatus, vilka medlemsstaterna ska använda för att bedöma den kemiska statusen för grundvattenförekomster och grupper av grundvattenförekomster. Dessa är kvalitetsnormer för grundvatten och gränsvärden som medlemsstaterna ska fastställa. För det andra fastställs i direktivet bedömningsgrunderna för att identifiera och vända betydande och ihållande uppåtgående trender och fastställa utgångspunkterna för att vända trender. Även dessa åtgärder hör till medlemsstaternas uppgifter. Medlemsstaterna måste fortfarande säkerställa att det åtgärdsprogram som utarbetats i enlighet med vattendirektivet innehåller alla åtgärder som behövs för att förebygga att förorenande ämnen kommer ut i grundvattnet och åtgärder för att begränsa att sådana förorenande ämnen som inte anses vara farliga kommer ut i grundvattnet. Medlemsstaterna får identifiera under vilka omständigheter metaller och deras föreningar ska anses farliga eller icke-farliga. Från ovan nämnda åtgärder får medlemsstaterna undanta tillförsel av förorenande ämnen till exempel när den är av så obetydlig kvantitet och koncentration att kvaliteten på grundvattnet inte äventyras.

Dricksvattendirektivet gäller allt vatten som är avsett att användas av människor, det vill säga vatten som är avsett för dryck, matlagning, beredning av livsmedel eller för andra hushållsändamål. Dessutom gäller det allt vatten som används i ett livsmedelsföretag för tillverkning, bearbetning, konservering eller saluföring av varor som är avsedda att användas av människor. Enligt dricksvattendirektivet ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att vatten som är avsett att användas av människor är hälsosamt och rent. Enligt artikel 5 i direktivet ska medlemsstaterna fastställa kvalitetskrav för vattnet. Medlemsstaterna ska också säkerställa riskbedömning och riskhantering avseende tillrinningsområdena. Dessutom måste de utföra regelbunden uppföljning av kvaliteten på vatten som är avsett att användas av människor och säkerställa att avhjälpan åtgärder vidtas för att återställa kvaliteten på vattnet. I direktivet har 10 µg per liter fastställts som gränsvärde för blyhalten. Gränsvärdet ändras till 5 µg per liter från och med 12.1.2036.

3 Målsättning

Målet med förslaget är att bidra till att uppfylla målet om tusen skjutbanor i statsminister Orpos regeringsprogram genom att avlägsna administrativa hinder för att anlägga skjutbanor utan att sänka miljö- och säkerhetskraven för skjutbanor. Den administrativa bördan för tillståndssökare och anmälare lättas, vilket bidrar till att uppfylla regeringens mål om avveckling av normer. Målet med författningsändringarna är dessutom att göra besluten enhetligare och förutsägbare. Dessutom ska expertisen inom tillståndsmyndigheten ökas.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Lag om skjutbanor

I propositionen föreslås att behandlingen av tillstånd och anmälningar för skjutbanor i enlighet med miljöskyddslagen omfattas av tillämpningsområdet för lagen om skjutbanor. Miljötillstånd och miljöanmälningar ska kombineras med skjutbanetillstånd och skjutbaneanmälningar till ett enda förfarande, där den nuvarande myndigheten som behandlar skjutbanetillstånd och skjutbaneanmälningar, alltså Polisstyrelsen, fungerar som tillståndsmyndighet och den myndighet som behandlar anmälningar. Endast 1–2 kap. och 14–16 kap. i miljöskyddslagen tillämpas på skjutbanor. Dessa innehåller allmänna bestämmelser, allmänna principer och förbud, bestämmelser om sanering av förorenad mark och förorenat grundvatten, bestämmelser om miljöns status och behandling och avledande av avloppsvatten i områden utanför avloppsnätet.

Genom att flytta miljöbestämmelserna för skjutbanor till lagen om skjutbanor koncentreras behandlingen av tillstånds- och anmälningsärenden som gäller skjutbanor till en enda myndighet. Detta minskar den administrativa bördan för tillståndssökanden och anmälare. Antalet uppgifter som i huvudsak tillfaller de kommunala tillståndsmyndigheterna är litet för den enskilda tillståndsmyndigheten. Att överföra uppgifterna till en enda myndighet gör det möjligt att harmonisera förfarandena och utveckla yrkesskickligheten hos den personal som behandlar ärendena.

Enligt förslaget innehåller lagen om skjutbanor sådana förbud mot förorening av mark och grundvatten som motsvarar förbuden i miljöskyddslagen på så sätt att riskbedömning och riskhantering i enlighet med bästa tillgängliga teknik anses vara tillräckligt för att skydda marken och grundvattnet. Dessutom bör den modellerade bullernivån underskrida de riktvärden som föreskrivits med stöd av lagen om skjutbanor. Den myndighet som behandlar tillstånd eller anmälningar fastställer villkor och bestämmelser för främjande av säkerheten för de beslut som

den fattar i tillstånds- eller anmälningsärenden och dessutom behövliga bestämmelser om och villkor för att förebygga förorening av miljön, förebygga och minska utsläpp, avvärja miljöskador, avhjälpa skador orsakade av förorening och minska mängden avfall.

Enligt förslaget ska det inte anses finnas någon risk för förorening av mark eller grundvatten när tillståndshavaren iakttar lagen om skjutbanor och kraven i de bestämmelser som getts med stöd av den samt bästa tillgängliga teknik (BAT). Detta innebär att uppfyllande av krav i enlighet med bästa tillgängliga teknik är tillräckligt annanstans än i ovan nämnda grundvattenområden. Om tillstånd söks eller en anmälan om en småskalig skjutbana görs för en bana i dessa områden ska ett tillståndsbeslut eller ett beslut om anmälan fattas baserat på prövning från fall till fall. Det föreslagna förfarandet gör förutsättningarna för att få tillstånd tydligare. Förslaget påverkar innehållet i beslut som fattas baserat på en skjutbaneanmälan på motsvarande sätt.

För att fastställa skjutbanebuller används modellering i enlighet med den föreslagna lagen.

Skjutbanetillståndsmyndigheten fungerar även som tillsynsmyndighet i enlighet med lagen om skjutbanor. Enligt den föreslagna lagen ska den för tillsynen utarbeta en plan, utifrån vilken den övervakar banornas miljökonsekvenser och miljörisker. Dessutom övervakar polisen säkerheten vid skjutbanorna och efterlevnaden av lagen om skjutbanor och de villkor och bestämmelser som meddelats i skjutbanetillståndet eller med anledning av skjutbaneanmälan.

Om det behövs med avseende på de observationer som gjorts vid tillsynen eller den övervakning som utförts av den som driver skjutbanan, kan myndigheten som behandlar tillstånd och anmälningar lägga till eller ändra tillståndsvillkoren och bestämmelserna efter att ha hört tillståndshavaren eller anmälaren och övriga organ som föreskrivs i den föreslagna lagen. För den som driver skjutbaneverksamheten är detta ett ändamålsenligare alternativ än att återkalla tillståndet och inleda en ny tillståndsprocess.

När det gäller bestämmelser om förorening av miljön och utsläpp tillämpas lagen om skjutbanor framöver även på skjutbanor som är i försvarsmaktens och gränsbevakningsväsendets besittning och skjutbanor som används inom näringsverksamhet av företag som bedriver näring i vapenbranschen. När det gäller bestämmelserna om säkerheten på skjutbanor tillämpas lagen fortfarande inte på dessa banor, utan myndigheten och näringsutövaren svarar för säkerheten på sin bana.

Enligt de föreslagna övergångsbestämmelserna förblir beslut som fattats baserat på miljötillstånd och anmälningar som beviljats skjutbanor jämte tillståndsvillkor i kraft. Det finns verk samma skjutbanor som saknar miljötillstånd och där verksamheten inte heller bedrivs med stöd av ett beslut som fattats baserat på en anmälan som föreskrivs i miljöskyddslagen. I den föreslagna lagen föreskrivs att tillstånd ska sökas eller en anmälan göras inom tre år efter att den föreslagna lagen trätt i kraft.

Miljöskyddslagen

För att flytta miljöskydds- och anmälningsärenden till lagen om skjutbanor krävs ändringar i miljöskyddslagen. Det föreslås att 3 § om lagens tillämpningsområde ändras så att 3–10, 10 a, 11–13 och 17–21 kap. inte tillämpas på förhindrande av skadeverkningar orsakade av skjutbanor. Dessutom föreslås det en avgränsning av tillämpningsområdet i 4 § i lagen, enligt vilken tillämpningsområdet inte omfattar försvarsmaktens och gränsbevakningsväsendets skjutbanor. Därmed grundar sig miljöregleringen för alla utomhusskjutbanor i första hand på lagen om skjutbanor.

Det föreslås att obehövliga omnämnan av tillståndspliktiga och anmälningspliktiga skjutbanor stryks från miljöskyddslagens bilagor om tillståndsplikten och anmälningsplikten för verksamheterna.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Ekonomiska konsekvenser

De som driver skjutbanor är huvudsakligen ideella organisationer. I många kommuner är behandlingsavgiften för miljötillstånd hög, tusentals euro. Att täcka kostnaderna för tillståndsbehandling är, tillsammans med de utredningar som behövs för tillståndsansökningar, undersökningarna och skyldigheterna i tillståndsvillkoren, en stor börda för verksamhetsutövarna. I regel finns det inga finansieringskanaler för kostnaderna för skjutbanor, och det är inte heller förnuftigt att använda offentlig finansiering för en ogrundat sträng miljöreglering. I vissa kommuner kan verksamheten stödas genom till exempel föreningsunderstöd, men de belopp som beviljas är vanligen små.

Genom att kombinera tillstånds- och tillsynsuppgifter som gäller miljöskydd och säkerheten på skjutbanorna uppnås fördelar genom synergi. Genom att koncentrera uppgifterna utvecklas dessutom yrkesskickligheten på tillstånds- och tillsynsmyndigheten. I vilket fall som helst är den ekonomiska nyttan av dessa ändringar liten.

För att hantera miljörisker och därmed skydda miljön uppnås betydande inbesparingar för den som anlagt en bana genom att hålla strukturen för uppgifterna (BAT) samt de utredningar som bifogas till tillståndsansökningar och anmälningar konstanta. Beroende på storleken på banan kan inbesparingarna vara mellan hundratals och tusentals euro.

Konsekvenserna för Polisstyrelsens ekonomi av överföringen av tillståndsmyndighetsuppgifterna och tillsynsuppgifterna till Polisstyrelsen är ungefär två ytterligare årsverken. På årsnivå är kostnaderna då cirka 160 000 euro. Eftersom det inte är fråga om nya uppgifter utan en överföring av befintliga uppgifter innebär det en lika stor inbesparing för de kommuner som uppgifterna i nuläget i huvudsak tillfaller.

4.2.2 Miljökonsekvenser

Genom förnyelsen börjar alla civila skjutbanor omfattas av regelbunden tillsyn och riskbaserade åtgärder för hantering av skadliga ämnen, varvid de eventuella miljökonsekvenserna som orsakas av skjutbaneverksamhet minskas. Förbuden mot att förorena grundvatten och jordmån förblir i kraft. Dessutom fastställs riktvärden för skjutbanebuller baserat på gränsvärden.

Syftet med de ändringar som föreslås är inte heller i övrigt att sänka kraven när det gäller miljöskydd, utan att de krav som gäller miljöskyddet ska vara proportionella och jämlika oavsett var verksamheten ligger. Förslaget bedöms därmed inte ha konsekvenser för miljön.

4.2.3 Övriga konsekvenser för människor och samhälleliga konsekvenser

Antalet skjutbanor påverkar utövningsmöjligheterna för dem som utövar skytte. Ett tillräckligt stort antal skjutbanor och en jämn regional fördelning minskar pressen att utöva hobbysskytte utanför skjutbanor. Skytte som sker på andra ställen än skjutbanor orsakar större säkerhets- och miljörisker jämfört med förhållandena på en bana. Den förbättrade närheten för skjutbanor minskar trafiken och effektiviserar utövarnas tidsanvändning.

Att trygga befintliga skjutbanor och göra det lättare att anlägga nya skjutbanor kan öka både den externa och den interna säkerheten i samhället. Ett ökat antal banor ger bland annat reserverbättrade övningsmöjligheter. Samtidigt förbättras polisens övningsmöjligheter, i och med att polisen inte har egna skjutbanor.

Bättre möjligheter för jägare att öva skytte gör jakten säkrare och mer etisk.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

Antalet skjutbanor i Finland har minskat från ungefär 2 000 skjutbanor vid millennieskiftet till ungefär 700 i nuläget. Utövarna har uttryckt att en betydande anledning till detta i synnerhet är osäkerheter kring att få miljötillstånd och den varierande tillståndslinjen, som beror på det stora antalet tillståndsmyndigheter och som möjliggörs av tolkningsutrymmet i miljöskyddslagstiftningen. Miljöministeriet har utarbetat anvisningar för skjutbanor, men eftersom de inte är juridiskt bindande har de enligt utövarna inte haft någon tillräcklig påverkan. Eftersom situationen inte har förbättrats trots aktiva åtgärder, finns det skäl att förmoda att antalet skjutbanor kommer att fortsätta att minska utan ändringar i lagstiftningen.

Ett alternativ till den modell med ett enda tillstånd som nu föreslås är att ändra miljöskyddslagen så att tillståndsmyndighetsuppgifterna överförs från kommunerna till statens miljötillståndsmyndighet, det vill säga regionförvaltningsverket, som bland annat är tillståndsmyndighet för försvarsmaktens skjutbanor. Detta alternativ minskar antalet tillståndsmyndigheter avsevärt, men tar inte bort tolkningsutrymmet i lagstiftningen. I början av 2026 föreslås uppgifterna tillfalla Tillstånds- och tillsynsverket. Därmed finns det krav på att yrkesskickligheten på tillståndsmyndigheterna ska förbättras. Detta alternativ är det bästa med tanke på en tydlig miljöreglering, eftersom miljöbestämmelserna för skjutbanor, även i ändrad form, finns tillsammans med de andra bestämmelserna som gäller miljöskydd i miljöskyddslagen. Med detta förslag fortsätter det dock att finnas två tillståndsprocesser och två olika myndighetsorgan för behandling av tillstånd och anmälningar samt tillsyn. Detta alternativ orsakar dessutom en administrativ börda, varför det alternativ som nu föreslås har valts som utgångspunkt för regleringen.

5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

Sverige

I Sverige finns det uppskattningsvis 5 000 skjutbanor.

I Sverige behöver skjutbanor i allmänhet inget miljötillstånd, utan de faller under anmälan om miljöfarlig verksamhet i enlighet med miljöbalken (1998:808). I praktiken innebär detta att anläggande av en ny bana eller en betydande ändring av en skjutbana anmäls till kommunens miljönämnd. Dessutom bedömer myndigheten på basis av anmälan huruvida ytterligare utredningar eller särskilda bestämmelser behövs, till exempel för att begränsa buller genom användningstider. I allmänhet krävs ingen egentlig tillståndsprocess, förutom när det gäller mycket stora eller exceptionella banor som kan omfattas av länsstyrelsens tillståndsplikt.

Den grundläggande principen för Sveriges miljöbalk är enligt dess 1 § att utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl. Lagens princip är att människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller

annan påverkan. Dessutom ska värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas. För det tredje ska den biologiska mångfalden bevaras. Mark, vatten och fysisk miljö ska i övrigt användas så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas. För det femte ska återanvändning och återvinning av material, råvaror och energi säkerställas.

Platsen där verksamhet utövas ska väljas så att verksamheten orsakar minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Verksamheten får inte placeras i strid med planen. Enligt lagen är det verksamhetsutövarens skyldighet att visa att bestämmelserna i lagen iakttas. Verksamhetsutövaren måste skaffa sig den miljöskyddsexpertis som krävs för att utöva verksamheten. Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iakttä de föreskrivna begränsningarna och vidta de försiktighetsmått som behövs för att förebygga eller begränsa olägenheter för hälsan. Vid yrkesmässiga verksamhet ska bästa möjliga teknik användas. Åtgärder ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Ovan nämnda krav behöver dock inte iakttas om det strider mot rimlighetsprincipen. Avsikten med rimlighetsprincipen är att bedöma kostnaderna för åtgärderna i förhållande till deras nytta. Var och en som utövar eller har utövat verksamhet ska återställa miljön i den mån det är rimligt. Alternativt kan verksamhetsutövaren bli ersättningsskyldig. Om verksamheten orsakar betydande skada för människans hälsa eller miljön, trots att rimliga skyddsåtgärder har vidtagits, kan Sveriges regering ge tillstånd att fortsätta verksamheten om det finns ett särskilt skäl till det. På samma sätt kan regeringen, om verksamheten har särskild betydelse ur allmän synvinkel, ge tillstånd att utöva verksamheten trots att ett stort antal människor får sina levnadsförhållanden väsentligt försämrade eller miljön försämrats avsevärt. Mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena naturligt är mest lämpade. Särskilt känsliga områden ska skyddas så långt som möjligt. Områden med ett särskilt natur-, rekreations- eller kulturvärde ska skyddas från verksamhet som kan orsaka dem skada. Å andra sidan ska områden som är särskilt lämpliga för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering skyddas från verksamhet som förhindrar att områdena används för dessa syften. Även områden som lämpar sig för försvarssyften ska skyddas från annan användning som förhindrar detta.

I Sverige har regeringen befogenhet att utfärda miljökvalitetsnormer för vissa geografiska områden eller för hela landet. Det är myndigheternas och kommunernas uppgift att övervaka att normerna iakttas.

Med miljöfarlig verksamhet avses till exempel verksamhet som innebär utsläppande av avloppsvatten eller utsläppande av fasta ämnen eller gas. Dessutom avses användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus eller strålning. Närmare bestämmelser om förbjuden och tillståndspliktig verksamhet har utfärdats genom förordningar. Tillståndsmyndigheten kan dock ålägga en verksamhetsutövare att ansöka om tillstånd i andra fall, om verksamheten kan antas ha betydande konsekvenser för miljön.

I Sverige varierar behovet av miljötillstånd och förfarandets omfattning från verksamhet till verksamhet. Verksamheterna är indelade i tre olika kategorier (A, B och C) enligt de uppskattade konsekvenserna för miljön. Av dessa kräver kategori A och B miljötillstånd, medan verksamhet inom kategori C omfattas av anmälningsplikt. I Sverige finns ungefär 6 000 objekt som har miljötillstånd. Ungefär 20 000 objekt omfattas av anmälningsplikt.

Tillstånd för miljöfarlig verksamhet (kategori A) beviljas av mark- och miljödomstolen. För B-verksamhet måste verksamhetsutövaren ansöka om tillstånd av länsstyrelsens miljöprövningsdelegation. Verksamhet i kategori C är inte tillståndspliktig, men verksamhetsutövaren måste anmäla verksamheten till kommunen. Övrig verksamhet kräver varken tillstånd eller anmälan, men även för dem måste bestämmelserna i miljöbalken iakttas. Myndigheterna i kommunen kan även övervaka objekt som inte hör till kategorierna A, B och C.

Skjutbanor omfattas av anmälningsplikt (verksamhetskod 92.20) om det på dem per år skjuts över 5 000 skott med vapen i en kaliber under 20 millimeter. Skjutbanor som är mindre än så omfattas inte av anmälningsplikt. Det finns inga separata bestämmelser om banor eller hagel-skjutbanor som är placerade i grundvattenområden (Miljöprövningsförordning 2013:251). Försvarsmaktens banor hör till kategori B om det på dem skjuts med vapen i en kaliber över 20 millimeter eller används sprängämnen.

Anmälningspliktig verksamhet får inledas tidigast sex veckor efter att de har anmälts till tillsynsmyndigheten, såvida inte myndigheten har fattat ett särskilt beslut i ärendet. Om inget beslut har fattats inom sex veckor kan verksamheten inledas.

Kommunens miljönämnd, som behandlar anmälningar som gäller skjutbanor och övervakar skjutbanor, kan få anvisningar av Naturvårdsverket.

Genom förordning är det möjligt att utfärda bestämmelser om att länsstyrelsen utgör tillståndsmyndighet i vissa ärenden. Anläggningar i grundvattenområden ska användas så att de inte orsakar fara för hälsan. Kommunen kan bestämma att tillstånd behöver sökas även för övrig verksamhet än sådan som definieras som tillståndspliktig i lag, om det behövs för att säkerställa att ingen fara för hälsan orsakas.

Svenska Skyttesportförbundet är en miljökonsult som assisterar vid anläggande av skjutbanor.

En skjutbana omfattas av anmälningsplikten om det på den skjuts minst 5 000 skott per år med vapen i en kaliber på högst 20 mm. Anmälan görs till kommunen, men om banan har avsevärda konsekvenser för miljön kan den som behandlar anmälan vara länsstyrelsen eller mark- och miljödomstolen. Enligt Svenska Skyttesportförbundets miljöhandbok är handläggningstiden för anmälningar vanligen sex månader. Verksamhetsutövaren kan besluta att ansöka om tillstånd i stället för att göra en anmälan. Då får verksamhetsutövaren rätt att utöva verksamhet så länge som tillståndsvillkoren uppfylls.

Miljötillståndsförfarandet inleds med en förhandling där tillståndssökaren samlar in ställningstaganden från de olika parterna. Därefter lämnar den som ansöker om tillstånd in sin ansökan, som innehåller en beskrivning av konsekvenserna för miljön. Syftet med beskrivningen är att beskriva verksamhetens direkta konsekvenser för människor, djur och miljö. Dessutom innehåller den en beskrivning av verksamhetens konsekvenser för användningen av material, råvaror och energi.

Bullermodellering ska göras för skjutbanor enligt 60, 65 och 70 DbAI. Om konsekvenserna drabbar endast ett fåtal personer, kan en bullermätning anses räcka.

Enligt miljöbalken ska verksamhetsutövaren utföra egenkontroll, även för de banor som inte omfattas av tillståndsplikt eller anmälningsplikt. Enligt anvisningarna från Västerbottens län ska man vid egenkontroll beakta skyddsobjekt på banan och i dess närhet samt en bedömning av verksamhetens omfattning, art och skyttetiderna. Dessutom ska miljökonsekvenserna för olika slag av skytte och åtgärder för att förebygga konsekvenser bedömas. Sådana åtgärder är

till exempel rengöring av skyddsvallar, kalkning av jordmånen och mätning av konsekvenserna av utsläpp. Dessutom bör även inlämnade klagomål bedömas med avseende på bullerkonsekvenser. All verksamhet som faller inom tillämpningsområdet för miljöbalken omfattas av myndighetstillsyn oavsett om det har krävts tillstånd, anmälan eller ingetdera för att börja utöva verksamheten. Inom verksamheten ska bästa möjliga teknik (BAT) användas. Enligt rimlighetsprincipen bedöms de skadeförebyggande åtgärder som krävs av verksamheten i förhållande till den nytta de gör.

En miljö- och hälsorisk kan endast uppstå om föroreningen överskrider gräns- eller riktvärdena. Vid riskbedömningen beaktas både föroreningsmängden och på vilket sätt föroreningen sprids till ett skyddat objekt. Rimlighetsprincipen tillämpas också vid bedömning av saneringsbehov för förorenad jordmån.

Skyldigheten att bedöma mängden bly som kommer ut i jordmånen kan enligt Västerbottens läns anvisningar fullgöras genom beräkning av antalet skott, undersökning av jordmånen eller en XRF-analys. I anvisningarna konstateras att trots att mätning av mängden bly är en viktig del av riskbedömningen, ger den ingen helhetsbild om inte spridningen undersöks.

Enligt de anvisningar som Västerbottens län har utarbetat för miljönämnden bör den som driver en hagelskjutbana vid anmälningsprocessen åläggas att använda lerduvor som inte är skadliga för miljön, för att förebygga utsläpp av PAH-föreningar. Som ett minimikrav bör den som driver en skjutbana påbjudas att bedöma hurudana följder användningen av sådana lerduvor får för miljön och ekonomin. Därmed är det möjligt att bedöma om det är rimligt att påbjuda användning av sådana. På nya banor ska man påbjuda att använda hagel tillverkat av material som ersätter bly.

Naturvårdsverket har gett allmänna råd (NFS 2005:15) med fastställda riktvärden för buller från skjutbanor för olika tidpunkter och för skjutbanor som är av olika typ och byggda under olika tidsperioder. Syftet med mätningarna är att reda ut omfattningen av bullerkonsekvenserna, men den som driver banan behöver endast utföra bullerberäkningar och bullermätningar om det kommer in klagomål om buller från banan. Naturvårdsverket har även tagit fram branschfaktablad som innehåller rekommendationer för egenkontroll.

Skytte på en skjutbana kräver tillstånd från Polismyndigheten. Syftet med tillståndet är att säkerställa att skjutbanan används på ett säkert sätt. Ett tillstånd som gäller säkerhet beviljas vanligen för fem år åt gången. När tillståndet löper ut måste verksamhetsutövaren ansöka om fortsättning, och en förutsättning för att beviljas fortsättning är att säkerhetssituationen på banan granskas.

Enligt Sveriges plan- och byggförordning (2011:338) krävs det bygglov för att inrätta, uppföra, flytta eller väsentligt ändra en skjutbana. Kravet gäller både inom och utanför detaljplanen. För försvarsmaktens banor eller banor som på grund av sitt syfte klassas som hemliga behövs inget bygglov. Inget bygglov behövs heller om kommunen i detaljplanen eller områdesbestämmelserna har beslutat om undantag från behovet av tillstånd för skjutbanor. Vid bedömning av behovet av tillstånd kan verksamhetens karaktär och innehåll, banans storlek, omfattningen av jordbearbetning, banans konsekvenser för omgivande områden och andra intressen när det gäller markanvändning bedömas.

Enligt miljöskyddslagen är verksamhetsutövaren skyldig att rengöra de områden den använt när verksamheten har upphört. Denna skyldighet gäller dock endast verksamhet som pågick när miljölagen trädde i kraft 1.7.1969. I Västerbottens läns anvisningar konstateras att det främsta

rengöringssättet är att föra bort förorenade jordmassor och, beroende på graden av förorening, antingen återanvända dem eller placera dem på ett säkert ställe.

Riktvärden och miljökvalitetsnormer för skjutbanor i Sverige

Riktvärden för buller

I Sverige används riktvärden för buller från skjutbanor (Allmänna råd om buller från skjutbanor, NFS2005:15). Storheten som används är maximal ljudnivå dBA med tidsvägning I, alltså dBAI.

Område	Vardagar kl. 7–22	Lör., sön. och helg- dagar kl. 9–19	Lör., sön. och helg- dagar kl. 19–22	Nattetid (Försvars- makten)
Bostads- och fritidsbyggnader				
Ny eller ändrad bana	65–70	65–70	60–65	55–60
Bana anlagd innan 1982	65–75	65–75	60–70	55–65
Bana anlagd innan 1982, liten störning	65–80	65–80	60–75	55–65
Vårdinrättningar				
Ny eller ändrad bana	60–65	60–65	55–60	55–60
Bana anlagd innan 1982	60–70	60–70	55–65	55–65
Bana anlagd innan 1982, liten störning	60–75	60–75	55–70	55–65
Skolor och rekreationsområden				
Ny eller ändrad bana	60–65	60–65	60–65	–
Bana anlagd innan 1982	60–70	60–70	60–70	–
Bana anlagd innan 1982, liten störning	60–75	60–75	60–75	–

Värdena innehåller variationsbredd. På nya eller ändrade banor ska de lägre gränserna eftersträvas. På banor som används lite räcker de större värdena. Om det bara skjuts på banan under några dagar om året, bör även bullerutsläpp som överskrider riktvärdena tillåtas enligt anvisningarna. För skjutbanor för hagelskytte är tolkningen ofta mildare, eftersom det är svårt att utföra bullerbekämpning på dem.

Vid bedömning av bullerkonsekvenser föredras vanligen modellering. Om det finns få exponerade objekt kan en utredning göras genom mätning. Den referens som allmänt används för bedömning och kalkylmodeller för buller är en publikation av Naturvårdsverket från 1984 som innehåller information om bullerutsläpp från vapen samt formler för att bedöma bullerkonsekvenser för exponerade objekt. I formlerna beaktas distans, riktning, växtlighet och höjdskillnader.

Miljökvalitetsnormer för grundvatten

Riktvärden för grundvatten			Utgångspunkt när trenden bör vändas		
Pb (µg/l)	As (µg/l)	Cu (µg/l)	Pb (µg/l)	As (µg/l)	Cu (µg/l)
10	10	2 000	2	5	1 000

Riktvärden för förorening av jordmån

I Sverige används riktgivande gränsvärden för skadliga ämnen i två olika kategorier: känslig markanvändning och mindre känslig markanvändning. Med känslig markanvändning (KM) avses till exempel bostadsområden och lekparkar, med mindre känslig markanvändning (MKM) till exempel industri- och kontorsområden.

Ämne	KM (mg/kg)	MKM (mg/kg)
Antimon	12	30
Arsenik	10	25
Bly	50	180*
Koppar	80	200
Nickel	40	120
Zink	250	500

* var tidigare 400 mg/kg

Gränsen 50 mg/kg för bly när det gäller känsliga områden baserar sig på gemensam praxis. Beroende på fallet kan gränsen även vara lägre. Den lägsta möjliga gränsen för ett visst område är 20 mg/kg över den lokala bakgrundskoncentrationen.

Trots de gränser som verkar stränga, tillämpas de inte absolut på exempelvis bakgrundsvallar på banor, utan även spridningen av skadliga ämnen beaktas.

Svenska Skyttesportförbundet har publicerat en guide för verksamhetsutövare och andra som har verksamhet som involverar banor. Den behandlar miljöärenden som gäller skjutbanor och kraven i lagstiftningen. Guiden är inofficiell och inte juridiskt bindande. Dess huvudsyfte är att vägleda verksamhetsutövare.

De främsta anledningarna till att miljötillstånd inte krävs i Sverige på samma sätt som i Finland:

1. Riskkategorier: I Sverige anses inte en skjutbana utgöra likadan miljörisk som i Finland.
2. Administrativ lätthet: Anmälningförfarandet är lättare, flexiblere och snabbare, så byråkratin är mindre.
3. Vastuunjako: Användningen av en skjutbana kan begränsas lokalt (genom till exempel skjuttider och bullernivåer), men sett till hela landet finns det inga krav på att tunga tillstånd söks, samt
4. Historisk praxis: I Sverige har skytte och försvarsmaktens övningar länge varit starkt integrerade och man har förhållit sig till banorna mer som en lokal fråga om markanvändning och arrangemang än som verksamhet som kräver tunga miljötillstånd.

Norge

I Norge baserar sig regleringen om skjutbanor på planläggning. Det finns två slags planer: kommunala planer och reguleringsplaner.

En reguleringsplan är en detaljerad plan för till exempel en skjutbana. Den kan vara mer detaljerad än Finlands detaljplan och baserat på den kan bygglov sökas.

I reguleringsplanen definieras för vilket syfte området används, vilka omständigheter som ska beaktas vid användning av området och vilka begränsningar det finns för användningen. Där definieras också detaljerat byggrättens omfattning samt placering av och form på byggnader.

På planen tillämpas en förordning om utredning av följder. Denna förordning gäller bedömning av miljökonsekvenserna för planer. Trots att man i samband med anläggande av en skjutbana i allmänhet inte behöver utföra någon officiell bedömning av miljökonsekvenserna, ska planerna innehålla bedömningar av konsekvenserna för flera olika faktorer. Vid utarbetandet av en reguleringsplan för en skjutbana ska en utredning av banans konsekvenser ha gjorts. I samband med upprättandet av reguleringsplanen utreds även eventuella begränsningar för anläggandet av skjutbanan till följd av lagen om skydd av naturens mångfald.

Enligt Norges plan- och bygglag ska kommuner utarbeta en kommunalplan som består av ett samhällsavsnitt och ett områdesavsnitt. Samhällsavsnittet innehåller en plan för den samhällsliga utvecklingen i kommunen och det kan ha konsekvenser för anläggande och drift av skjutbanor. Vissa kommuner upprättar temaspecifika planer till exempel för idrottsplatser och fri-luftsområden. Områdesavsnittet i kommunalplanen har en central betydelse för var olika funktioner placeras i kommunen, så det har en central betydelse för anläggandet av skjutbanor. Där anvisas placeringen av olika funktioner i kommunen med beaktande av deras konsekvenser för de omgivande funktionerna. Avsnittet består av en karta, bestämmelser och en beskrivning av planen. Alla kommuner ska reservera ett område för en skjutbana samtidigt som områden reserveras för andra aktuella syften. Även länen utarbetar temaspecifika områdesplaner baserat på de aktuella behoven. Dessa är inte juridiskt bindande, men de fungerar som vägledning för kommunernas planer.

Föreningenslagen (forurensningsloven) innehåller bestämmelser om skydd av miljön från föroreningar samt förbättrad avfallshantering. När det gäller skjutbanor innehåller lagen framför allt bestämmelser om buller och metallutsläpp. Utgångspunkten för lagen är att all sådan förorening som det inte finns tillstånd för i lag är förbjuden. Detta gäller även åtgärder som görs med stöd av lagen. För de skjutbanor som var verksamma när lagen trädde i kraft har det blivit praxis att verksamheten kan fortsätta på banorna utan tillstånd. Anläggande av nya banor sker utan separat tillstånd enligt föreningenslagen, när banan anläggs enligt den gällande reguleringsplanen. Det är alltså enbart en betydande utvidgning eller ändring av en befintlig bana som kräver tillstånd enligt föreningenslagen.

Klimat- och miljödepartementets anvisningar för bedömning av buller vid planläggning innehåller gränsvärden för buller. Anvisningarna tillämpas vid anläggande av nya skjutbanor, men de gäller även placering av bullerkänsliga funktioner i närheten av befintliga skjutbanor.

Vid bedömningen av buller för skjutbanor används modellering. Tillstånd för utvidgning av befintliga skjutbanor kan ges oavsett om det finns bullerkänsliga byggnader inom bullerområdet, om bullerökningen inte är avsevärd. Som en avsevärd ökning ses en ökning av medelvärdet för Lden på minst 3 dB.

Med stöd av Norges vapenlag har två förordningar som gäller anläggande av skjutbanor utfärdats. I skjutbaneförordningen finns det bestämmelser om säkerhetskrav för skjutbanor och skyddsområden. Skjutbaneförordningen innehåller även bestämmelser om förvaring av skjutvapen på skjutbanor.

Enligt Norges lagstiftning har föreningar som tillhör det frivilliga skytteväsendet (DFS) möjlighet att få statligt stöd för att anlägga skjutbanor. En förutsättning är ett beslut av skjutbanedelegationen som i nuläget även kan ersättas med en godkänd plan. I praktiken behövs ett godkännande av delegationen endast för att utvidga eller förnya en gammal skjutbana. Skjutbanedelegationen består av representanter från skyttesällskapet och kommunen.

6 Remissvar

7 Specialmotivering

7.1 Lag om skjutbanor

1 § Lagens syfte. Enligt förslaget fogas till 1 §, som handlar om lagens syfte, följande ändringar som gäller överförande av bestämmelser om förorening av miljön, hantering av utsläpp samt hälsan till tillämpningsområdet för lagen om skjutbanor. Till dessa delar ska lagens syfte i huvudsak motsvara de syften som föreskrivs i miljöskyddslagen. För tydlighetens skull delas paragrafen upp i två moment, av vilka det första innehåller lagens mål fördelade över fem punkter och det andra innehåller en kompletterad beskrivning av vad som föreskrivs i lagen.

Till innehållet motsvarar 1 och 2 mom. bestämmelserna i den gällande lagen. Det föreslås att en ny 3 punkt ska fogas till momentet, i vilken tryggande av en sund och trivsam miljö fastställs som mål. Med sundhet avses att verksamheten på en skjutbana inte orsakar olägenhet för hälsan för människor som vistas på eller omkring banan. Med hälsa avses att utsläpp från banan inte orsakar fara för hälsan. Momentets 1 punkt innehåller bestämmelser om förebyggande av fara orsakad av faktiskt skytte. Genom tryggande av en trivsam miljö på skjutbanan avses till exempel förebyggande av att de fastställda gränsvärdena för buller överskrids.

I 4 punkten i momentet fastställs förebyggande av förorening och risk för förorening som ett nytt mål. Förebyggandet grundas på riskhantering och utförs med hjälp av metoder enligt bästa tillgängliga teknik. Med bästa tillgängliga teknik avses tekniskt och ekonomiskt genomförbara produktions- och reningsmetoder som är utvecklade till effektivaste och mest avancerade stadium, samt planerings-, bygg-, underhålls- och driftmetoder som gör det möjligt att hindra eller på effektivaste sätt minska den förorening av miljön som verksamheten orsakar. De viktigaste av kraven som gäller dessa ingår dock i bestämmelserna i statsrådets förordning som utfärdats med stöd av den föreslagna lagen. Miljöministeriet har tagit fram handboken Paras käyttökel-poinen tekniikka (BAT): Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta, Suomen ympäristö 2014/4 (ung. Begränsande av skjutbanors miljöverkan: bästa tillgängliga teknik (BAT)). I förordet till utredningen konstateras att utredningen gör det möjligt att förbättra nivån på miljöskyddet, utveckla konstades effektiviteten för miljöskyddet på skjutbanor, harmonisera kravnivån för miljötillstånd, skapa bättre förutsättningar med beaktande av förhållanden från fall till fall och minska mängden onödiga eller felaktiga investeringar. I utredningen har målet även varit att bedöma den framtida utvecklingen. Den bästa tillgängliga teknik som presenteras i den är därmed ändamålsenlig att använda som grund för regleringen med beaktande av utvecklingen efter utredningen. När det gäller skjutbanor handlar föroreningsrisker framför allt om förorening av grundvatten och jordmån på grund av blyutsläpp.

Enligt förslaget ska till momentet fogas en ny 5 punkt som handlar om förebyggande av skadeverkningar av avfall. I allmänhet är mängden avfall som uppstår vid användning av en skjutbana liten. Utöver bly uppstår avfall i det närmaste från tavelanläggningar, från patronförpackningar och i form av små mängder sedvanligt samhällsavfall. Hylsor, som vanligen är i mässing, används för omladdning eller återvinns som metall.

Det ändrade 2 mom. innehåller en beskrivning av de omständigheter om vilka bestämmelser ska utfärdas för att främja lagens mål. Det föreslås att bestämmelserna ska kompletteras så att de motsvarar de utvidgade målen med lagen. Enligt förslaget ska målen med lagen dessutom utvidgas till att omfatta förebyggande av skadeverkningar orsakade av verksamheten vid skjutbanor. I praktiken är dessa alltså bly- och bullerutsläpp. Förebyggandet sker med hjälp av metoder för riskhantering.

2 § Tillämpningsområde. Enligt förslaget ska till 2 §, som handlar om lagens tillämpningsområde, i fråga om 1 mom. fogas förebyggande av miljöföroreningar, förhindrande av förorening av grundvattnet och förebyggande av skador på egendom och hälsa som orsakas av skjutbanor. Dessa tillägg behövs i och med att den miljöreglering som gäller skjutbanor i första hand överförs till tillämpningsområdet för lagen om skjutbanor.

När det gäller miljöföroreningar och olägenhet för hälsa och skador på egendom tillämpas lagen på förebyggande av olägenheter och när det gäller förorening av grundvattnet på förhindrande av skador.

Det föreslås att avgränsningarna av lagens tillämpningsområde ändras i 2 mom. 3 och 4 punkten så att lagen om skjutbanor när det gäller dem som driver de skjutbanor som avses i dessa punkter tillämpas på förebyggande av skadeverkningar på miljö och hälsa. Därmed omfattas försvarsmaktens och gränsbevakningsväsendets skjutbanor av lagens tillämpningsområde med avseende på förebyggande och förhindrande av olägenheter för miljö och hälsa. På motsvarande sätt omfattas till exempel testskjutbanor som ägs av vapen- och patronfabriker av lagens tillämpningsområde. Säkerheten för användning av skjutbanor för dessa banor faller fortfarande utanför tillämpningsområdet.

I 3 mom. föreslås att i första hand lagen om skjutbanor när det gäller drift av en skjutbana ska tillämpas på riskförebyggande av skadeverkningar på omgivningen. I andra hand ska övrig lagstiftning tillämpas på riskförebyggande. I förslaget anges också att de kapitel i miljöskyddslagen som gäller myndigheter och deras uppgifter, behov av miljötillstånd och tillståndsmyndighetens behörighet, tillståndsförfarande, tillståndsprövning och tillståndsbestämmelser, direktivanläggningens tillståndsprövning, tillståndsbeslut, giltighet för tillstånd, bestämmelser som gäller olika branscher, allmänna anmälningsförfaranden, registrering av verksamhet, anmälningsförfaranden för verksamhet av engångsnatur, ersättningar, ämnen som försvagar ozonlagret och flouorerade växthusgaser, tillsyn och administrativt tvång, ändringssökande och verkställande av beslut, särskilda bestämmelser samt ikraftträdande och övergångsbestämmelser inte ska tillämpas på skjutbanor. Omfattande bestämmelser om dessa finns antingen i lagen om skjutbanor och förvaltningslagen (434/2003) eller så gäller de andra verksamheter än anläggning och drift av skjutbanor.

3 § Definitioner. Det föreslås att definitionen av en småskalig skjutbana i paragrafens 3 mom. ska ändras så att en småskalig skjutbana anses vara en skjutbana avsedd för högst 100 000 skott per år. För att driva en sådan skjutbana krävs inget tillstånd, utan en sådan anmälan som avses i 8 § ska göras för banan.

5 § Skjutbanetillstånd. När det gäller skjutbanor utomhus föreslås det att *1 mom.* om tillstånd framöver även ska innehålla punkter om förorening av jordmån och grundvatten samt buller. Momentets *2 a-punkt* innehåller det förbud mot förorening av mark som föreskrivs i 16 § i miljöskyddslagen vid skjutbanor utomhus. På motsvarande sätt innehåller *2 b-punkten* det förbud mot förorening av grundvatten som föreskrivs i 17 § i miljöskyddslagen. Följder som strider mot förbuden mot förorening hanteras med hjälp av metoder för riskhantering.

Enligt förslaget ska till *2 c-punkten* fogas en förutsättning för att få tillstånd, enligt vilken ljudnivån från verksamheten på skjutbanor inte får överskrida de gränsvärden som baserar sig på de bestämmelser som föreskrivs med stöd av lagen om skjutbanor. Detta bedöms baserat på bestämmelserna i statsrådets förordning som utfärdats med stöd av föreslagna 9 b § och 6 punkten i 16 § 1 mom.

Det föreslås att definitionen av den banansvariges uppgifter i *9 punkten* ska begränsas så att den banansvariges uppgifter även framöver motsvarar de uppgifter som föreskrivs i den nuvarande lagen och att den banansvariges uppgifter inte utvidgas till att motsvara den föreslagna utvidgningen av tillämpningsområdet. Ansvaret för övervakning och tillsyn av utsläpp på skjutbanan tillfaller den som driver skjutbanan och tillsynsmyndigheten, medan den banansvarige för egen del enbart svarar för säkerheten på banan. Övervakning av utsläpp kräver mätningar, vilket den banansvarige inte kan förutsättas använda resurser på. Den banansvarige kan inte heller förutsättas ha den yrkeskompetens som krävs för att övervaka utsläpp.

Det föreslås att momentet framöver ska innehålla en ny *10 punkt*, enligt vilken en förutsättning för att få tillstånd är att sökanden till ansökan fogar en för tillståndsprövningen behövlig utredning om verksamheten och dess konsekvenser, om parterna och om andra relevanta omständigheter. Regleringen i den gällande lagen har inte ansetts vara tillräcklig, utan motiveringsplikten för ansökan har härletts ut 31 § 2 mom. i förvaltningslagen. Mer exakta bestämmelser om ansökans innehåll och dess bilagor har getts med stöd av bestämmelsen om bemyndigande i 16 § 1 mom. i lagen om skjutbanor i 1 § i statsrådets förordning om skjutbanor (1307/2015).

Enligt förslaget ska ändringar göras i 2 mom., som handlar om innehållet i beslutet om skjutbanetillstånd, vilka behövs när regleringen om miljöföroreningar överförs till tillämpningsområdet för lagen om skjutbanor. Tillståndet ska innehålla villkor och bestämmelser som gäller förebyggande av miljöföroreningar och fara för miljöföroreningar. Sådana är till exempel villkor och bestämmelser som gäller återvinning av bly och förebyggande av blyutsläpp vilka grundar sig på bästa tillgängliga teknik. De villkor och bestämmelser som gäller hantering av föroreningsrisker kan gälla övervakning av utsläpp och innehållet i de åtgärder som behövs till följd av eventuella utsläpp. Villkor och bestämmelser som gäller minskande av mängden avfall kan i det närmaste behövas på större banor, där mängden kartongavfall och annat motsvarande avfall som uppstår kan vara större än småskalig. Bestämmelserna och villkoren bör baseras på principen om bästa tillgängliga teknik.

Polisstyrelsen gör en tillsynsplan i enlighet med föreslagna 11 § 2 mom., baserat på vilken polisen övervakar att skjutbaneverksamheten uppfyller kraven i lagen om skjutbanor. Den som driver skjutbanan övervakar utsläpp i enlighet med den övervakningsplan som fastställts i tillståndet. Om tillståndsmyndigheten baserat på dessa observerar ett behov av att ändra eller lägga till tillståndsvillkor och bestämmelser på grund av en ökad blyhalt i jordmånen eller grundvatten, är detta möjligt enligt föreslagna 2 mom. I fråga om en ändring måste tillståndshavaren och om nödvändigt de organ av vilka tillståndsmyndigheten enligt föreslagna 5 a § bör begära utlåtanden höras.

5 a § Begäran om utlåtande. Det föreslås att en ny 5 a § fogas till lagen. Enligt förslaget ska den innehålla bestämmelser om de organ av vilka tillståndsmyndigheten bör begära utlåtanden i ärendet. Ett utlåtande bör i första hand begäras av polisinrättningen på orten där banan ligger. Syftet är att få ett utlåtande av polisinrättningen om den förutsättning för att få tillstånd som avses i 5 § 1 mom. 2 punkten i den föreslagna lagen, alltså om att skjutbanan uppfyller de krav som är tillräckliga sett till tryggnad av allmän ordning och säkerhet. Polisinrättningen ska även ge ett utlåtande om ordningsreglerna för skjutbanan och om de omständigheter som gäller den tillståndssökandes och den banansvariges lämplighet, alltså de omständigheter som föreskrivs i 5 § 3–9 punkten.

Enligt förslaget ska ett utlåtande begäras av den kommun som skjutbanan ligger i. Kommunen svarar för planläggningen av sitt område. Enligt 12 § i miljöskyddslagen får tillståndspliktig eller anmälningspliktig verksamhet inte placeras i strid med detaljplanen. Enligt den måste det även kontrolleras att placeringen av verksamheten inte försvårar användning av området för det syfte som det är reserverat för i landskapsplanen eller en generalplan med rättsverkningar.

Ett utlåtande ska dessutom begäras av miljöskyddsmyndigheten i den kommun som skjutbanan ligger i. I sitt utlåtande bör miljöskyddsmyndigheten åtminstone bedöma de omständigheter som nämns i 5 § 1 mom. 2 a och b samt vid behov 2 c och 10.

I den föreslagna paragrafen fastställs bestämmelser om Polisstyrelsens möjlighet att även begära utlåtanden av andra myndigheter. En sådan bestämmelse behövs för att det inte ska uppstå oklarheter för Polisstyrelsen, parterna och de remissinstanser som nämns i den föreslagna paragrafen med avseende på denna möjlighet.

7 § Återkallelse av skjutbanetillstånd. Det föreslås att ändringar görs i paragrafen för att möjliggöra återkallelse av tillstånd även på grund av avvikande från de föreslagna bestämmelserna som gäller miljöskydd samt de bestämmelser och tillståndsvillkor som gäller dessa.

Till föreslagna 1 mom. 1 punkten fogas brytande av förutsättningarna i nya 5 § 1 mom. 2 a-, b- och c-punkten som en förutsättning för återkallelse av tillstånd. För innehållet i förutsättningen hänvisas det till motiveringarna i ovan nämnda lagrum. Ett tillägg behövs för att tillståndsmyndigheten genom återkallelse av tillstånd ska kunna förhindra verksamhet där risken för förorening av jordmån och grundvatten inte hanteras enligt bästa tillgängliga teknik. Dessutom kan ett tillstånd återkallas om ljudnivån från skjutverksamhet på en skjutbana utomhus överskrider de gränsvärden som föreskrivits med stöd av den föreslagna lagen. En förutsättning för att kunna använda dessa motiveringar till återkallelse är på ett sätt som motsvarar det övriga i 1 punkten att tillståndshavaren inte inom utsatt tid har avhjälpit bristerna i dessa förutsättningar. Återkallelse av tillstånd är därmed en sistahandsåtgärd. Vad som föreskrivs i 3 och 4 mom. ska även beaktas, det vill säga att tillståndsmyndigheten har möjlighet att återkalla ett tillstånd endast partiellt om det är tillräckligt för att avhjälpa bristerna och möjlighet att ge en varning om återkallelse av tillstånd är oskäligt.

I 2 a och b punkten i föreslagna 5 § utfärdas bestämmelser om riskhanteringsåtgärder baserade på bästa tillgängliga teknik. Därmed gäller de föreslagna ändringarna i 1 punkten situationer där dessa riskhanteringsåtgärder inte genomförs på en skjutbana. Om det baserat på tillsyn eller övervakning observeras ett behov av att ändra bestämmelser och villkor för ett tillstånd, är detta möjligt baserat på föreslagna 5 § 2 mom. Avsevärt brytande av sådana villkor och bestämmelser är en sådan motivering till återkallelse av tillstånd som avses i 1 mom. 3 punkten i paragrafen.

Gällande 3 mom. i paragrafen innehåller föreskrifter om tillståndsmyndighetens möjlighet att återkalla ett tillstånd endast partiellt om det är tillräckligt för att avhjälpa de brister som

äventyrar allmän ordning och säkerhet. Det föreslås att momentet ändras så att partiell återkallelse är möjligt även för att avhjälpa brister som utgör ett hot mot miljön. Tillståndsmyndigheten kan därmed återkalla ett tillstånd till exempel för en viss del av banan, ifall den tillståndspliktiga banan består av flera banor av olika slag. Dessutom är det möjligt att återkalla ett tillstånd för användning av vapen i en viss kaliber eller för vissa användningstider som tillåts i tillståndet.

8 § Anmälan om småskalig skjutbana. Det föreslås att de ändringar som är nödvändiga till följd av överföringen av miljöärenden till tillämpningsområdet för lagen om skjutbanor görs i anmälningarna som gäller skjutbanor och behandlingen av dem.

Det föreslås att tiden för att göra en anmälan, som föreskrivs i *1 mom.*, ändras så att myndigheten som behandlar anmälan har mer tid för behandlingen. I stället för nuvarande två månader föreslås en tidsfrist på tre månader. Detta är nödvändigt på grund av utvidgandet av uppgiften samt de utlåtanden som begärs om anmälan och de samråd som ska göras om den.

Kraven på innehållet i skjutbaneanmälan utvidgas. Anmälaren ska bifoga de uppgifter som avses i 5 § 1 mom. 10 punkten till sin anmälan. Dessa uppgifter är nödvändiga för behandlingen av en anmälan liksom vid behandlingen av en tillståndsansökan. Till dessa delar hänvisas det till motiveringarna till ovan nämnda lagrum.

Enligt föreslagna *2 mom.* ska Polisstyrelsen som den myndighet som behandlar anmälningar begära utlåtanden om anmälningarna enligt vad som föreskrivs i föreslagna 5 a § med avseende på ansökningar om skjutbanetillstånd. En småskalig skjutbana kan anses ha samma konsekvenser för miljö och hälsa som en tillståndspliktig skjutbana. På grund av den mindre mängd skott som skjuts på banan är dessa konsekvenser mindre, men ändå så pass betydande att utlåtanden bör begäras enligt den föreslagna bestämmelsen. Till den delen hänvisas det till motiveringarna till 5 a §.

Den myndighet som behandlar anmälan ska alltid fatta beslut i ärendet. Detta behövs eftersom den enligt förslaget ska utfärda villkor och bestämmelser för driften av en bana. Dessa motsvarar de villkor och bestämmelser som avses i föreslagna 5 § 2 mom. Till dessa delar hänvisas det till motiveringarna till momentet.

Enligt den ändring som gäller föreslagna *3 mom.* kan Polisstyrelsen förbjuda skjutbaneverksamhet helt eller för viss tid, om det finns en grund för det enligt 7 § 2 mom. Bestämmelsen motsvarar till den delen den gällande ordalydelsen i 8 § 3 mom. i lagen om skjutbanor. Det föreslås dock att 7 § 2 mom. om motiveringar ändras genom att omständigheter som utgör ett hot mot miljön tillfogas. Till dessa delar hänvisas det till motiveringarna till lagrummet i fråga. Det föreslås dessutom att momentet ändras så att det även är möjligt att partiellt förbjuda verksamhet för att avhjälpa brister som utgör ett hot mot miljön. Till den delen hänvisas det till motiveringarna till 7 §.

9 a § Förebyggande av förorening av grundvatten och mark. I de föreslagna bestämmelserna bestäms när det vid tillståndsprövning ska anses att det inte föreligger risk för förorening av grundvatten och jordmån. Sett till riskhantering anses det tillräckligt att skjutbanan uppfyller kraven på bästa tillgängliga teknik (BAT). Tillståndsmyndigheten eller den myndighet som behandlar anmälan har möjlighet att baserat på resultat av tillsyn eller övervakning fastslå nya villkor eller bestämmelser under tiden för verksamheten på banan baserat på föreslagna 5 § 2 mom. om det behövs för att förebygga förorening.

9 b § Buller. Av skjutbaneverksamhet uppstår miljöbullerkonsekvenser. Till den delen föreslås i 1 mom. att skjutbanetillstånd beviljas om resultatet av modelleringar vid kritiska objekt

underskrider de fastställda gränsvärdena. Vid fastställande av skjutbanebuller används en bullermodellering, vilket även enligt anvisningarna för bedömning av miljöbuller för tunga vapen och sprängningar (MM 1/2018) är enskilt tillräckligt och den huvudsakliga metoden. I bestämmelsen föreslås att sådana storheter för ljudnivå som lämpar sig för bedömning av skjutbanebuller ska användas som grund gränsvärdena. Bestämmelser om de riktvärden som ligger till grund för gränsvärdena utfärdas genom förordning av statsrådet i enlighet med föreslagna 16 § 1 mom. I bestämmelsen föreslås att sådana storheter för genomsnitt som lämpar sig för syftet ska användas som grund för de gränsvärden som används. Bestämmelser om gränsvärden och storheter för genomsnitt utfärdas genom förordning av statsrådet med stöd av föreslagna 16 § 1 mom.

Enligt 17 § 1 mom. i lagen om vissa grannelagsförhållanden får bland annat en fastighet inte användas så att grannarna eller de som bor eller innehar fastigheter i närheten orsakas oskäligt besvär av bland annat buller. Enligt paragrafens 2 mom. ska det vid bedömning av hur oskäligt besväret är beaktas de lokala förhållandena, hur vanligt besväret är i övrigt, hur kraftigt och varaktigt besväret är, den tidpunkt då besväret uppstod samt andra motsvarande omständigheter. Det föreslås att objektivt bestämmande av skada ska inrättas i statsrådets förordning om riktvärden för skjutbanebuller så att buller som underskrider riktvärdena inte är underordnat de bedömningar som föreskrivs i 17 § i lagen angående vissa grannelagsförhållanden, och att buller som underskrider riktvärdena inte anses orsaka sådant oskäligt besvär som avses i 17 § i lagen angående vissa grannelagsförhållanden. Besvär bedöms därmed utifrån statsrådets förordning och inte från fall till fall. Detta förfarande skapar rättssäkerhet när det gäller att få tillstånd och säkerställer varaktigheten för skjutbanor så länge deras verksamhet förblir sådan att riktvärdena för skjutbanebuller inte överskrids.

9 c § Övervakning av utsläpp. Det föreslås att en ny 9 c § fogas till lagen. Enligt dess 1 mom. ska Polisstyrelsen i sitt beslut om tillstånd eller vid behandlingen av en anmälan utfärda bestämmelser om en övervakningsplan, baserat på vilken tillståndshavaren eller den som gjort anmälan ska övervaka utsläpp från skjutbanan och eventuell förorening av miljön till följd av dessa med iakttagande av principen om bästa tillgängliga teknik. Tillståndshavaren eller den som gjort anmälan ska meddela Polisstyrelsen resultaten av övervakningen. Polisstyrelsen kan utfärda mer exakta bestämmelser om meddelandet på grundval av 5 § 2 mom. eller 8 § 2 mom. Om ett behov av att ändra övervakningsplanen observeras på grund av övervakningen eller förändringar i miljön, ska Polisstyrelsen fatta ett beslut om detta. Förändringen kan till exempel vara en sådan ökning av blyhalten i grundvattnet som inte i sig själv utgör grund för att ändra villkoren och bestämmelserna som avses i 5 § 2 mom. eller 8 § 2 mom., återkalla tillståndet eller förbjuda verksamheten.

9 d § Avslutande av verksamheten. Det föreslås att det till lagen fogas en ny 9 d § om skyldigheter som gäller avslutande av skjutbaneverksamhet.

Enligt 1 mom. i den föreslagna paragrafen ska innehavaren av ett skjutbanetillstånd eller den som gör en anmälan lämna en plan för verksamhetens upphörande till Polisstyrelsen minst sex månader innan tillståndet upphör att gälla. Planen ska iaktta principen om bästa tillgängliga teknik.

Enligt föreslagna 2 mom. ska innehavaren av det område där verksamheten bedrivits efter att den avslutats svara för övervakning av miljön, om den egentliga tillståndshavaren eller den som gjort anmälan inte längre existerar och övervakning behövs för hanteringen av den avslutade verksamhetens miljökonsekvenser. Innehavaren svarar endast för att arrangera övervakningen.

10 § Den banansvariges och skjutledarens rättigheter och skyldigheter. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ska ändras så att skjutbanans banansvariges uppgifter förblir de samma som i de nuvarande bestämmelserna när lagens tillämpningsområde utvidgas enligt förslaget. Den banansvarige ansvarar därmed fortfarande enbart för att skjutbanan är säker för användarna och dem som rör sig på och omkring banområdet. Därför föreslås att bestämmelsens ordalydelse ändras så att den banansvarige ansvarar för att villkoren och bestämmelserna som utfärdats iaktas endast i den utsträckning som de gäller främjande av säkerheten.

11 § Styrning, tillsyn och erhållande av information. Enligt paragrafens gällande 1 mom. har polisen som tillsynsmyndighet rätt att uppställa temporära begränsningar för användningen av en skjutbana, om användningen medför uppenbar fara för säkerheten. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att den motsvarar det föreslagna mer omfattande tillämpningsområdet för lagen genom att polisen även kan uppställa begränsningar när användningen medför uppenbar fara för hälsan eller miljön. Det är fråga om temporära begränsningar som utgör säkerhetsåtgärder. Den uppenbara fara som användningen av en skjutbana medför för miljön och hälsan är i praktiken mycket svår att observera annat än baserat på mätningar som gjorts under regelrätt tillsyn eller övervakning. Temporära begränsningar är ändå möjliga att uppställa baserat på observationer som gjorts på annat sätt än under tillsyn eller övervakning. Om det inte finns någon uppenbar fara som omfattas av den föreslagna bestämmelsen ska tillståndsmyndigheten inleda processen för att återkalla tillstånd på basis av 7 § 2 mom. Tillståndsmyndigheten ska agera på motsvarande sätt när det gäller skjutbaneanmälningar på basis av 8 § 3 mom.

Enligt ändringen i föreslagna 2 mom. ska Polisstyrelsen utarbeta en tillsynsplan för förebyggande av miljöföroreningar på grund av skjutbanor, i enlighet med vilken Polisstyrelsen övervakar skjutbanorna. Tillsynen ska utföras för att förebygga miljöföroreningar, hantera föroreningrisker och förebygga skador på egendom eller hälsa på grund av skjutbanor. Tillsynsplanen ska baseras på riskbedömningar och vid utarbetandet av den ska Polisstyrelsen beakta mängden skott som avfyras, typen av vapen och patroner som används på skjutbanorna, de villkor och bestämmelser som har utfärdats för banorna samt omgivningen kring skjutbanorna. Tillsynsplanen ska baseras på ändamålsenlig kategorisering av banor så att tillsynsfrekvensen och de omständigheter som ska övervakas framgår av varje kategori. Det är inte ändamålsenligt att utarbeta en individuell tillsynsplan för varje skjutbana. Tillsynsplanen gäller banornas miljökonsekvenser, inte säkerheten på skjutbanorna. För den banansvarige och polisen samt sportskyttecentrum baseras även övervakningen av säkerheten fortfarande på Polisstyrelsens tillsyn.

Det föreslås att paragrafens 3 mom. ska ändras så att Polisstyrelsen har rätt att, trots sekretess, av innehavaren av ett skjutbanetillstånd och den som gjort en skjutbaneanmälan även få uppgifter om skjutbanans miljörisker och miljökonsekvenser. Uppgifterna är nödvändiga för tillsynen av miljörisker och miljökonsekvenser och vid utarbetandet av tillsynsplaner.

13 § Straffbarhet. Bestämmelsen är informativ och innehåller en hänvisning till skjutbanebrott i strafflagen. Det föreslås att ett nytt 2 mom. som innehåller en hänvisning till bestämmelser om miljöförstöring i strafflagen (39/1889) fogas till paragrafen. Detta behövs eftersom tillämpningsområdet för lagen om skjutbanor enligt förslaget omfattar bestämmelser om miljöskydd. Samtidigt föreslås det att paragrafens rubrik ska ändras från skjutbanebrott till straffbarhet eftersom bestämmelsen i det föreslagna formatet innehåller en hänvisning även till bestämmelser om miljöförstöring i strafflagen.

15 § Ändringssökande och besvärsrätt. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ska ändras så att ändring i ett beslut som meddelats med stöd av lagen om skjutbanor söks hos Vasa förvaltningsdomstol. Enligt den gällande lagen om skjutbanor bestäms vilken förvaltningsdomstol som behandlar sökandet av ändring baserat på lagen om rättegång i förvaltningsärenden. Ändring i ett

beslut som omfattas av tillämpningsområdet för miljöskyddslagen söks däremot hos Vasa förvaltningsdomstol. Eftersom inget separat miljötillstånd längre ges är det nödvändigt att harmonisera vilken förvaltningsdomstol som behandlar sökanden av ändring när det gäller både säkerheten på en skjutbana och dess miljökonsekvenser. Föreslagna 1 mom. motsvarar till innehållet den gällande lagen om skjutbanor till den del som den innehåller en hänvisning till lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Enligt den föreslagna bestämmelsen om 2 mom. är utgångsläget att ett beslut som fattats med stöd av lagen om skjutbanor ska iakttas även om ändring söks. Endast av en särskilt vägande och grundad anledning kan besvärsmyndigheten besluta något annat. En sådan anledning kan till exempel vara att skjutbaneverksamheten orsakar en betydande säkerhets- eller miljörisk.

Föreslagna 3 mom. innehåller bestämmelser om en parts rätt att söka ändring. I den gällande lagen om skjutbanor finns ingen bestämmelse som uttryckligen gäller det. Besvärsrätt har parter som är tillståndssökare eller anmälare eller skadelidande vars intresse eller rättighet beslutet gäller. Skadelidande kan framför allt vara ägare eller förvaltare av intilliggande fastigheter när utsläpp kan orsaka fara eller skada på dem eller deras egendom. Vad gäller säkerheten på en skjutbana är parten tillståndshavaren, anmälaren eller den som direkt förpliktigas av beslutet. I det föreslagna momentet föreskrivs dessutom om de organ som utöver parten har besvärsrätt när beslutet gäller förorening av miljön och förebyggande av buller. Den kommun som påverkas av verksamheten och kommunens miljöskyddsmyndighet har besvärsrätt. Miljöskyddsmyndigheten bevakar intressen i enlighet med sina uppgifter, medan kommunen bevakar kommunens allmänna intresse i ärendet.

16 § Närmare bestämmelser. Det föreslås att till paragrafens 1 mom. fogas en 6 punkt enligt vilken det genom förordning av statsrådet får utfärdas närmare bestämmelser om modellering av buller och vilka gränsvärden och mätstorheter som används som gränsvärden som ska tillämpas. När det gäller modellering kan bestämmelser vid behov utfärdas om till exempel vilka modelleringsmetoder som ska användas. När det gäller gränsvärden för buller kan bestämmelser utfärdas om vilka storheter som ska användas vid bedömning av buller och vilka gränsvärden som ska användas i olika situationer. I föreslagna 9 b § föreskrivs att sådana storheter för ljudnivå som lämpar sig för bedömning av skjutbanebuller ska användas som grund för föreskrifterna. Baserat på det föreslagna bemyndigandet att utfärda förordningar utfärdas närmare bestämmelser om dessa genom en förordning av statsrådet. Det föreslås att även en ny 7 punkt ska fogas till momentet, enligt vilken närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet kan utfärdas om den teknik som ska användas vid hantering av risken för skadeverkningar på grund av skjutbanor. I praktiken är det fråga om användning av bästa tillgängliga teknik för att förebygga utsläpp av skadliga ämnen samt miljöbullerkonsekvenser. De viktigaste kraven ingår i statsrådets förordning och när det gäller övriga omständigheter kan Polisstyrelsen ge anvisningar. Baserat på den föreslagna 7 punkten är det dessutom möjligt att genom förordning av statsrådet utfärda bestämmelser om de uppgifter om förebyggande av skadeverkningar samt riskhantering som ska lämnas i ansökan om skjutbanetillstånd och anmälan om skjutbana. Tillståndsmyndigheten och myndigheten som behandlar anmälningar ska för egen prövning få tillräckliga uppgifter för att bedöma vilka åtgärder tillståndssökanden eller anmälaren har genomfört för att förebygga blyutsläpp, buller och skadeverkningar och de risker de orsakar. Det föreslås att en ny 8 punkt fogas till lagen, baserat på vilken det är möjligt att genom förordning bestämma vilka delar av skjutbanan som definieras som bankonstruktioner. Bestämmelsen behövs för att klargöra gränsen mellan bankonstruktionen och jordmånen. Det föreslås dessutom att en ny 9 punkt fogas till momentet, enligt vilken bestämmelser genom förordning av statsrådet även kan utfärdas om den tillsynsplan som avses i 11 § 2 mom. och enligt vilken tillsynsmyndigheten övervakar skjutbanorna. För innehållet i tillsynsplanen hänvisas det till motiveringarna till lagrummet i fråga.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I paragrafens 1 mom. föreskrifts det om tidpunkten för när lagen träder i kraft.

Det föreslås att det i 2 mom. ska föreskrivas att de tillstånd och beslut som fattats på grundval av anmälningar enligt miljöskyddslagen eller den lagstiftning som föregick den förblir i kraft jämte sina villkor och föreskrifter. I den föreslagna lagen föreskrivs inga sådana krav för skjutbanor som överskrider kraven i den gällande lagstiftningen, så det finns inget behov av att återkalla tillstånd och anmälningar eller behandla dem på nytt. Att behandla dem på nytt skulle orsaka avsevärd administrativ börda. Enligt bestämmelsen tillämpas den föreslagna lagen om skjutbanor på beslut som fattas på grundval av dessa gamla tillstånd och anmälningar.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs den myndighet som behandlar tillstånd och anmälningar i enlighet med lagen om skjutbanor möjlighet att ändra tillståndsvillkoren och bestämmelserna i beslut som fattats på grundval av tillstånd och anmälningar i enlighet med miljöskyddslagen. Gällande tillståndsbeslut och beslut som gäller anmälningar kan innehålla tillståndsvillkor och bestämmelser som strider mot bestämmelserna i den föreslagna lagen eller är onödigt arbetsdryga och dyra att iakttä. Sådana villkor kan till exempel vara mätning av buller. För att undvika att tillstånd behöver sökas på nytt är det möjligt att genom ett beslut av Polisstyrelsen på ansökan ändra villkoren och bestämmelserna i ett tillstånd eller ett beslut som fattats baserat på en anmälan. För förfarandet iakttas det som föreskrivs i föreslagna 5 a §.

I föreslagna 4 mom. föreskrivs en övergångsperiod på tre år, under vilken sådana skjutbanor som när lagen träder i kraft inte har ett giltigt miljötillstånd eller ett beslut som fattats baserat på en anmälan i enlighet med miljöskyddslagen bör ansöka om tillstånd eller göra en anmälan. Övergångsperioden behövs eftersom tillståndsmyndighetsuppgifterna och behandlingen av anmälningar överförs till den myndighet som i enlighet med lagen om skjutbanor behandlar tillstånd och anmälningar. För att förhindra trängsel vid myndighetsbytet och för att reservera tillräckligt med tid för förberedelser föreslås övergångsperioden för dem som driver skjutbanor, och under den perioden ska en ansökan eller anmälan lämnas in.

7.2 Miljöskyddslagen

3 § Avgränsning av tillämpningsområdet. Enligt förslaget ska bestämmelser om miljöföroreningar, utsläpp och hälsa som gäller skjutbanor huvudsakligen finnas i lagen om skjutbanor. Miljöskyddslagen ska tillämpas på skjutbanor endast i begränsad utsträckning. Föreslagna 1 mom. innehåller en förteckning över de kapitel i miljöskyddslagen som inte tillämpas på miljöregleringen av skjutbanor. Dessa kapitel är framför allt 3 kap. om myndigheter och deras uppgifter, 4 kap. om behovet av miljötillstånd och tillståndsmyndighetens behörighet, 5 kap. om tillståndsförfarandet, 6 kap. om tillståndsprövning och tillståndsbestämmelser, 8 kap. om innehållet i ett tillståndsbeslut, 9 kap. om giltighetstiden för ett tillstånd, 10 a kap. om anmälningsförfarandet, 13 kap. om ersättningar, 18 kap. om övervakning och förvaltningstvång, 19 kap. om sökande av ändring och verkställande av ett beslut, 20 kap. om särskilda bestämmelser och 21 kap. om ikraftträdande och övergångsbestämmelser. För skjutbanor finns bestämmelser om alla dessa i lagen om skjutbanor. På skjutbanor tillämpas dessutom inte 7 kap. om direktivläggningsens tillståndsprövning, 10 kap. om bestämmelser som gäller vissa branscher, 11 kap. om registrering av verksamhet, 12 kap. om anmälningsförfarandet för verksamhet av engångsnatur eller 17 kap. om ämnen som försvagar ozonlagret. Bestämmelserna i dessa kapitel gäller inte skjutbanor.

Bilaga 1. Tillståndspliktiga verksamheter och Bilaga 4 Anmälningspliktiga verksamheter.

Eftersom det föreslås att omständigheter som gäller miljöskydd för skjutbanor ska överföras från miljöskyddslagen till lagen om skjutbanor föreslås det att punkterna om tillståndsplikten för skjutbanor i bilaga 1 och anmälningsplikten för skjutbanor i bilaga 4 upphävs.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

Ändring av reglementet för statsrådet

Eftersom det föreslås att den reglering som gäller miljökonsekvenser för skjutbanor ska överföras från miljöskyddslagen till lagen om skjutbanor föreslås det på motsvarande sätt att reglementet för statsrådet ska ändras så att miljöskydd och bekämpande av miljöskador blir en uppgift som omfattas av inrikesministeriets verksamhetsområde i 15 §. På motsvarande sätt föreslås det att 24 § som definierar miljöministeriets verksamhetsområde ska ändras så att ministeriets verksamhetsområde omfattar miljöskydd och bekämpande av miljöskador med undantag för skjutbanor som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om skjutbanor.

På basis av bestämmelserna om bemyndigande i lagen om skjutbanor kan närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet utfärdas om den centrala bästa tillgängliga teknik som ska iakttas på skjutbanor. På samma sätt kan närmare bestämmelser utfärdas om måtstorheter som ska användas vid bestämmande av skjutbanebuller och de riktvärden som är grund för gränsvärdena för buller.

Bemyndigandet att utfärda förordning omfattar inte omständigheter som tillhör uppgifterna eller befogenheterna för republikens president. Eftersom bemyndigandet att utfärda förordning relaterar till reglering av omständigheter som har betydelse för levnadsförhållanden, det vill säga begränsande av utsläpp och förebyggande av miljökonsekvenser, föreslås det trots deras tekniska natur inte att de ska ges till ministernivån.

9 Ikraftträdande

Före lagen träder i kraft måste nödvändiga miljöexperter rekryteras till den myndighet som ska behandla tillstånd och anmälningar. Därmed är tidpunkten för ikraftträdandet början eller första halvan av 2026.

10 Verkställighet och uppföljning

Efter att lagändringen trätt i kraft måste det följas upp hur många skjutbanetillstånd som beviljas och anmälningar om skjutbanor som görs i förhållande till målet i regeringsprogrammet.

11 Förhållande till budgetpropositionen

Kostnader för behandling av tillstånd och ansökningar tas ut genom behandlingsavgifter. Kostnader för övervakning finansieras genom polisens omkostnader.

12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

De centrala grundläggande fri- och rättigheter som hänför sig till den föreslagna regleringen är det egendomsskydd som tryggas i 15 § i grundlagen och de grundläggande miljö rättigheterna i 20 § 2 mom. i grundlagen. Förslaget ska även bedömas med avseende på jämlikhet i 6 § och näringsfrihet i enlighet med 18 § i grundlagen.

Grundlagsutskottet har (GrUB 25/1994 rd) ställt följande förutsättningar för inskränkningar i grundläggande fri- och rättigheter: inskränkningarna bör bygga på bestämmelser i lag, inskränkningarna ska vara noga avgränsade och tillräckligt exakt definierade, grunderna för inskränkningarna ska vara acceptabla med tanke på systemet med grundläggande fri- och rättigheter och dikterade av något tungt vägande samhälleligt skäl, det kan inte föreskrivas genom vanlig lag om en inskränkning av kärnan i en grundläggande fri- eller rättighet, inskränkningarna ska vara nödvändiga för att uppnå syftet och stå i rätt proportion till det rättsgoda som rättigheten skyddar och till vikten av det samhälleliga intresse som ligger bakom en inskränkning, inskränkningar kräver ett adekvat rättsskydd och inskränkningarna får inte stå i strid med Finlands internationella förpliktelser vad gäller de mänskliga rättigheterna.

De grundläggande miljö rättigheternas förhållande till egendomsskydd och näringsfrihet

Enligt artikel 37 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (2000/C 364/01) ska en hög nivå i fråga om miljöskydd och förbättring av miljöns kvalitet integreras i unionens politik och tryggas i enlighet med principen om hållbar utveckling. Artikel 17.1 i stadgan om de grundläggande rättigheterna, som gäller rätt till egendom lyder: ”Var och en har rätt att besitta lagligen förvärvad egendom, att nyttja den, att förfoga över den och att testamentera bort den. Ingen får berövas sin egendom utom då samhällsnyttan kräver det, i de fall och under de förutsättningar som föreskrivs i lag och mot rättmätig ersättning för sin förlust i rätt tid. Nyttjandet av egendomen får regleras i lag om det är nödvändigt för allmänna samhällsintressen.”

Enligt 20 § i Finlands grundlag, som gäller ansvaret för miljön, bär var och en ansvar för naturen och dess mångfald samt för miljön och kulturarvet. Enligt 20 § 2 mom. ska det allmänna verka för att alla tillförsäkras en sund miljö och att var och en har möjlighet att påverka beslut i frågor som gäller den egna livsmiljön.

De grundläggande miljö rättigheterna har fått ökad betydelse i grundlagsutskottets utlåtanden, såsom i GrUU 36/2013 rd, GrUU 32/2010 rd, GrUU 20/2010 rd, GrUU 6/2010 rd, GrUU 10/2014 rd och GrUU 25/2014 rd. De grundläggande miljö rättigheternas ökade betydelse syns i grundlagsutskottets utlåtanden om förbudande av energiutvinning ur kol och ändring av konkurslagstiftningen, GrUU 55/2018 rd och GrUU 69/2018 rd.

Enligt 15 § i grundlagen är vars och ens egendom tryggad. Angående expropriation av egendom för allmänt behov mot full ersättning bestäms genom lag.

Grundlagsutskottet har bedömt förbindelsen mellan 20 § i grundlagen och egendomsskyddet. Utskottet har konstaterat att förhållandet mellan 15 och 20 § i grundlagen är sådant att 20 § för det första inte ger upphov till skyldigheter som kan verifieras individuellt och för det andra inte utgör toleransskyldigheter som särskilt omfattar ägarna. Å andra sidan utgör båda delar av samma stadganden om grundläggande fri- och rättigheter och kan därmed inverka på tolkningen av vardera i ett sammanhang där målet bland annat är att främja en hållbar balans mellan människan och naturen i lagstiftningsväg (GrUU 20/2010 rd, s. 2/II och GrUU 21/1996 rd, s. 2/I).

Den föreslagna ändringen av lagen om skjutbanor ska bedömas med avseende på dess förhållande till egendomsskyddet och de grundläggande miljö rättigheterna. Den föreslagna lagens 1 § om dess syfte och momenten om tillämpningsområdet utvidgar tillämpningen av lagen om skjutbanor till att även omfatta miljöskydd som gäller skjutbaneverksamhet. För anläggning och drift av en skjutbana bör tillstånd sökas enligt lagens 5 § eller en anmälan göras enligt 8 §. Framöver gäller dessa inte enbart säkerhet utan även skjutbanans miljökonsekvenser. Ett villkor

för att tillstånd ska beviljas eller en anmälan godkännas är att en skjutbana utomhus inte orsakar följder som strider mot förbudet mot förorening av jordmån och grundvatten och bullerbegränsningarna i föreslagna 5 § 1 mom. 2 a-, 2 b- och 2 c-punkten. Baserat på föreslagna 5 § 2 mom. och 8 § 2 mom. kan den myndighet som behandlar tillstånd och anmälningar i tillståndet eller miljöbeslutet fastslå bestämmelser eller villkor som gäller tryggnad av de grundläggande miljö rättigheterna. De föreslagna bestämmelserna är nödvändiga och noggrant avgränsade begränsningar av egendomsskyddet för att trygga de grundläggande miljö rättigheterna. Förvaltaren av en fastighet har möjlighet att anlägga en skjutbana och driva den inom ramen för de föreslagna begränsningarna. Begränsningarna innehåller inte utvidgningar av begränsningarna av egendomsskyddet i förhållande till den gällande lagstiftningen om miljöskydd.

Till den delen som näringsverksamhet utövas på en skjutbana begränsas utövandet av den av ovan nämnda bestämmelser. Enligt 18 § 1 mom. i grundlagen har var och en i enlighet med lag rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som den valt fritt. Principen om näringsfrihet betraktas som huvudregeln för utövande av näring, men det är dock möjligt att avvika från regeln om andra viktiga samhälleliga intressen talar för det. Av näringsfriheten följer bland annat att tillståndsplikt för verksamhet alltid ska föreskrivas i lag och lagen ska uppfylla kraven på exakthet och noggrann avgränsning som gäller begränsning av en grundläggande rättighet. Det väsentliga innehållet i begränsningarna, såsom begränsningarnas omfattning, ska framgå av lagen. Grundlagsutskottet har i sin praxis jämställt registreringsskyldigheten som föreskrivs som förutsättning för inledande av näringsverksamhet i författningsrättslig mening med tillståndsplikt och har granskat sådan reglering ur perspektivet för de krav som fastställts för införande av tillståndsplikt för näringsfrihet och näringsverksamhet som säkerställts i grundlagen (t.ex. GrUU 58/2012). Miljö tillståndspliktens förhållande till näringsfriheten har tidigare bedömts ingående i regeringens proposition med förslag till miljöskyddslag (RP 214/2013 rd). I den regeringspropositionen konstateras det i fråga om tillståndspliktiga verksamheter bland annat att de bestämmelser som gäller miljö tillstånd, beviljande av miljö tillstånd och återkallande av miljö tillstånd utgår från ett behov av effektiv tillsyn över verksamheterna så att de mål som anknyter till den grundläggande rättigheten till miljö n uppnås. Det finns sålunda godtagbara och vägande skäl för att begränsa näringsfriheten när det gäller de tillståndspliktiga och anmälningspliktiga verksamheterna och bestämmelserna medför inte problem med avseende på 18 § 1 mom. i grundlagen. Eftersom inga sett till miljöskyddslagen nya eller utvidgade begränsningar fastslås i denna proposition, lämpar sig de motiveringar som presenterats i regeringens proposition för de bestämmelser som nu föreslås.

Den föreslagna ändringen av 9 b § 2 mom. i lagen om skjutbanor tryggar å sin sida egendomsskyddet för den som driver skjutbanan i förhållande till egendomsskyddet för de organ som bor eller vistas i närheten av skjutbanan samt till de grundläggande miljö rättigheterna.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om skjutbanor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skjutbanor (763/2015) 1 §, 2 § 1 mom., 2 § 2 mom. 3 och 4 punkten, 2 § 3 mom., 3 § 3 mom., 5 § 1 mom. 9 punkten, 5 § 2 mom., 7 § 2 mom. 1 punkten, 7 § 3 mom., 8 §, 10 § 1 mom., 11 §, 13 § och 15 §, av dem, 2 § sådan den lyder i lag 91/2020 och 15 § sådan den lyder i lag 1362/2019, samt
fogas till 5 § 1 mom. nya 2 a-, 2 b- och 2 c-punkter samt en ny 10 punkt, till lagen en ny 5 a §, till 7 § 2 mom. en ny 1 a punkt, till lagen nya 9 a–d § samt till 16 § 1 mom. nya 6–9 punkter som följer:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att

- 1) främja ett tryggt hobbyskytte samt säkerheten på skjutbanor och i omedelbar närhet av dem,
- 2) främja en planmässig utveckling av ett nätverk av skjutbanor i varje landskap,
- 3) trygga en sund och trivsamt miljö kring skjutbanor,
- 4) förebygga och hindra förorening och risk för förorening av miljön på grund av skjutbanor, med iakttagande av metoder för riskhantering enligt principen om bästa tillgängliga teknik, samt
- 5) förebygga skadeverkningar av avfall.

I denna lag föreskrivs det om att anlägga, driva och övervaka skjutbanor. Dessutom föreskrivs det i denna lag om förebyggande av skadeverkningar orsakade av verksamheten vid skjutbanor med hjälp av metoder för riskhantering och om rättigheterna för dem som driver skjutbanor.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag ska tillämpas när skjutbanor anläggs och drivs. Denna lag ska dessutom tillämpas på förebyggande av miljöföroreningar som orsakas av skjutbanor, förhindrande av förorening av grundvattnet och förebyggande av skador på egendom och hälsa som orsakas av skjutbanor.

Denna lag ska inte tillämpas

-
- 3) på anläggning och drift av skjutbanor som är i statliga myndigheters besittning, med undantag av förebyggande och övervakning av skadeverkningar på miljön och hälsan,
 - 4) på anläggning och drift av skjutbanor som används av vapennäringsidkare uteslutande i enlighet med tillstånd för sådan näringsverksamhet som avses i 14 § 1 mom. 1, 2 och 5 punkten i skjutvapenlagen (1/1998), med undantag av förebyggande och övervakning av skadeverkningar på miljön och hälsan.

Vid anläggning och drift av skjutbanor samt vid hantering av risker som orsakas av skjutbaneverksamhet ska dessutom det som föreskrivs någon annanstans i lag iakttas. På anläggning och drift av skjutbanor tillämpas dock inte 3–10, 10 a, 11–13 och 17–21 kap. i miljöskyddslagen. Det som i 14 och 15 kap. i miljöskyddslagen föreskrivs om Tillstånds- och tillsynsverket gäller i ärenden som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag Polisstyrelsen.

3 §

Definitioner

Med *småskalig skjutbana* avses en skjutbana avsedd för högst 100 000 skott per år.

5 §

Skjutbanetillstånd

Tillstånd att anlägga och driva en skjutbana (*skjutbanetillstånd*) meddelas och återkallas av Polisstyrelsen. Skjutbanetillstånd meddelas tills vidare. För skjutbanetillstånd förutsätts det att

-
- 2 a) risken för följder som strider mot förbudet mot förorening av mark i 16 § i miljöskyddslagen (527/2014) vid skjutbanor utomhus hanteras med i denna lag föreskrivna medel,
 - 2 b) risken för följder som strider mot förbudet mot förorening av grundvatten i 17 § i miljöskyddslagen (527/2014) vid skjutbanor utomhus hanteras med i denna lag föreskrivna medel,
 - 2 c) ljudnivån från skjutverksamheten på skjutbanor utomhus är lägre än de gränsvärden som föreskrivs med stöd av denna lag,

9) sökanden föreslår en person som ska ansvara för skjutverksamheten och säkerheten vid banan (*banansvarig*) och denne har samtyckt till uppdraget och uppfyller kraven enligt 4–6 punkten,

10) sökanden till ansökan fogar en för tillståndsprövningen behövlig utredning om verksamheten och dess konsekvenser, om parterna och om andra relevanta omständigheter.

I tillståndet ska den banansvarige utses och ordningsstadgan för banan fastställas. Tillståndet ska med iakttagande av principen om bästa tillgängliga teknik innehålla behövliga bestämmelser om och villkor för främjande av säkerheten vid banan, förebyggande av miljöföroreningar och risken för föroreningar, hantering av risken för förorening, avvärjande av miljöskador, avhjälpande av skador orsakade av förorening samt minskning av mängden avfall. Om det behövs på grund av omständigheter som upptäckts vid övervakning eller tillsyn, kan Polisstyrelsen ändra och lägga till bestämmelser och villkor efter att ha hört tillståndshavaren och vid behov de instanser som avses i 5 a § 1 mom.

5 a §

Begäran om utlåtande

Polisstyrelsen ska begära utlåtande om ansökan av polisinrättningen på den ort där skjutbanan är placerad samt av den kommun där skjutbanan är placerad och kommunens miljöförvaltningsmyndighet. Polisstyrelsen kan vid behov begära utlåtande även av andra myndigheter.

7 §

Återkallelse av skjutbanetillstånd

Skjutbanetillståndet kan återkallas helt eller för viss tid, om

1) skjutbanan eller tillståndshavaren inte längre uppfyller förutsättningarna enligt 5 § 1 mom. 2, 2 a–c, 4, 5 eller 7–9 punkten och tillståndshavaren inte inom en utsatt tid har avhjälpt bristerna,

Polisstyrelsen kan återkalla skjutbanetillståndet endast partiellt, om det är tillräckligt för att avhjälpa de brister som äventyrar allmän ordning och säkerhet eller utgör ett hot mot miljön.

8 §

Anmälan om småskalig skjutbana

Den som anlägger eller driver en småskalig skjutbana ska lämna in en anmälan om skjutbanan (*skjutbaneanmälan*) till Polisstyrelsen minst tre månader innan banan tas i bruk. Skjutbaneanmälan ska innehålla de utredningar som avses i 5 § 1 mom. 10 punkten, en ordningsstadga för skjutbanan enligt 9 § samt uppgifter om den banansvarige och den banansvariges samtycke till uppdraget.

Polisstyrelsen ska begära utlåtanden om anmälan på det sätt som föreskrivs i 5 a §. Polisstyrelsen ska fatta ett beslut om anmälan där den med iakttagande av principen om bästa tillgängliga teknik förenar skjutbaneverksamheten med de bestämmelser och villkor som behövs med tanke på säkerheten vid banan, förebyggande av miljöföroreningar och risken för föroreningar, hantering av risken för förorening, avvärjande av miljöskador, avhjälpande av skador orsakade av förorening samt förebyggande av skadeverkningar av avfall. Om det behövs på grund av omständigheter som upptäckts vid uppföljningen eller tillsynen, kan Polisstyrelsen ändra och lägga till villkor och bestämmelser efter att ha hört den som gjort anmälan och vid behov de instanser som avses i 5 a § 1 mom.

Polisstyrelsen kan förbjuda verksamheten helt eller för viss tid, om det finns en grund för det enligt 7 § 2 mom. På den som gjort anmälan tillämpas då vad som i 7 § 2 mom. föreskrivs om innehavaren av ett skjutbanetillstånd. Polisstyrelsen kan förbjuda verksamheten endast partiellt, om det är tillräckligt för att avhjälpa de brister som äventyrar allmän ordning och säkerhet eller utgör ett hot mot miljön. I stället för att förbjuda verksamheten kan Polisstyrelsen ge den som driver skjutbanan en varning, om ett förbud vore oskäligt.

9 a §

Förebyggande av förorening av grundvatten och mark

En sådan risk för förorening av mark och grundvatten som avses i 5 § 1 mom. 2 a- och 2 b-punkten anses inte föreligga, om den som ansöker om tillstånd eller gör en anmälan visar att kraven i denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas och bästa tillgängliga teknik används.

9 b §

Buller

Skjutbanebuller fastställs med hjälp av modellering av buller. Som grund för föreskrifter om skjutbanebuller ska användas sådana storheter för ljudnivå som lämpar sig för bedömning av skjutbanebuller.

Om resultatet av modelleringen av buller inte överskrider gränsvärdena enligt denna lag anses bullret inte orsaka sådant oskäligt besvär som avses i 17 § i lagen angående vissa grannelagsförhållanden (26/1920).

9 c §

Övervakning av utsläpp

Polisstyrelsen ska i sitt beslut om tillstånd eller vid behandlingen av en anmälan ålägga tillståndshavaren eller den som gjort anmälan att i enlighet med en plan för övervakning av utsläpp som polisstyrelsen fastställt övervaka utsläppen från skjutbanan i marken och grundvattnet med iakttagande av principen om bästa tillgängliga teknik. Tillståndshavaren eller den som gjort anmälan ska meddela Polisstyrelsen resultaten av övervakningen. Polisstyrelsen ska ändra planen, om det behövs på grund av resultaten av övervakningen eller förändringar i miljön.

9 d §

Avslutande av verksamheten

Innehavaren av ett skjutbanetillstånd eller den som gör en anmälan om en skjutbana ska till Polisstyrelsen sex månader innan tillståndet har upphört att gälla eller den verksamhet som anmälan gäller har upphört lämna en plan för verksamhetens upphörande som iakttar principen om bästa tillgängliga teknik.

Om innehavaren av skjutbanetillståndet eller den som gjort anmälan inte längre existerar eller inte kan anträffas och det för hanteringen av den avslutade verksamhetens miljökonsekvenser är behövligt att övervaka miljön, ska innehavaren av det område där verksamheten har bedrivits svara för övervakningen.

10 §

Den banansvariges och skjutledarens rättigheter och skyldigheter

Den banansvarige ska övervaka att skjutbanan är säker och att ordningsstadgan samt de villkor och bestämmelser om främjande av säkerheten på skjutbanan som meddelats i skjutbanetillståndet eller med anledning av skjutbaneanmälan iakttas. En skjutbana får inte tas i bruk förrän den banansvarige har säkerställt att skjutbanan uppfyller kraven enligt skjutbanetillståndet eller kraven med anledning av skjutbaneanmälan och att bankonstruktionerna möjliggör verksamhet som är förenlig med ordningsstadgan.

11 §

Styrning, tillsyn och erhållande av information

Polisstyrelsen svarar för den allmänna styrningen och tillsynen över verksamhet enligt denna lag. Polisen övervakar säkerheten vid skjutbanorna och efterlevnaden av denna lag och de villkor och bestämmelser som meddelats i skjutbanetillståndet eller med anledning av

skjutbaneanmälan. Polisen har rätt att uppställa temporära begränsningar för användningen av en skjutbana, om användningen medför uppenbar fara för säkerheten, hälsan eller miljön.

Polisstyrelsen ska för förebyggande av miljöföroreningar på grund av skjutbanor, hantering av risken för förorening samt förebyggande av skador på egendom och hälsa som orsakas av skjutbanor utarbeta en tillsynsplan, i enlighet med vilken Polisstyrelsen övervakar att skjutbanorna uppfyller kraven i denna lag och att tillståndsvillkoren och bestämmelserna iakttas i verksamheten på skjutbanorna. Polisstyrelsen ska vid behov kontrollera att ett sportskyttcentrum uppfyller kraven enligt denna lag och enligt tillståndsvillkoren.

Polisstyrelsen har trots bestämmelserna om sekretess rätt att av innehavaren av ett skjutbanetillstånd eller den som gjort en skjutbaneanmälan och av företrädare för dessa få för tillsynen nödvändiga uppgifter om verksamheten vid skjutbanan, skjutbanans miljörisker och miljökonsekvenser, beslut som gäller skjutbanan, innehavaren av skjutbanetillståndet, den som gjort skjutbaneanmälan och om andra motsvarande omständigheter.

13 §

Straffbarhet

Till straff för skjutbanebrott döms enligt 41 kap. 7 a § i strafflagen (39/1889).

Till straff för miljöförstöring döms enligt 48 kap. 1–4 § i strafflagen.

15 §

Ändringssökande och besvärsrätt

I ett beslut som meddelats med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos Vasa förvaltningsdomstol. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Ett beslut som fattats med stöd av denna lag ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten av en särskilt vägande och grundad anledning beslutar något annat.

Besvärsrätt har den som är part. I fråga om beslut som gäller förorening av miljön på grund av skjutbanor och förebyggande av buller har dessutom den kommun där verksamheten är placerad och andra kommuner inom vars område verksamhetens miljökonsekvenser uppträder samt miljövårdsmyndigheterna i dessa kommuner besvärsrätt.

16 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om

-
- 6) modellering av buller samt gränsvärden och mätstorheter för buller,
 - 7) den teknik och de metoder som ska användas vid hantering av risken för skadeverkningar på grund av användningen av skjutbanor och de uppgifter om förebyggande av skadeverkningar samt riskhantering som ska lämnas i ansökan och anmälan,
 - 8) de delar av skjutbanan som definieras som bankonstruktioner, samt
 - 9) den tillsynsplan som avses i 11 § 2 mom.
-

Denna lag träder i kraft den 20 .

De tillstånd för skjutbanor och beslut på grundval av anmälningar om skjutbanor enligt miljöskyddslagen, eller den lagstiftning som föregick den, som gäller vid ikraftträdandet av

denna lag förblir i kraft jämte sina villkor och föreskrifter. På dessa tillstånd och beslut som fattats på grundval av anmälningar ska bestämmelserna i denna lag tillämpas.

Polisstyrelsen får ändra tillståndsvillkor och föreskrifter i fråga om tillstånd och beslut som fattats på grundval av anmälningar om skjutbanor enligt miljöskyddslagen eller den lagstiftning som föregick den på ansökan av tillståndshavaren eller den som gjort anmälan. Polisstyrelsen ska innan ett ärende avgörs begära utlåtande och ge möjlighet att komma med anmärkningar på det sätt som föreskrivs i 5 a §.

Om en skjutbana inte vid ikraftträdandet av denna lag har ett i miljöskyddslagen avsett tillstånd eller det inte har gjorts en anmälan om den i enlighet med miljöskyddslagen, ska tillstånd sökas eller en anmälan göras inom tre år från ikraftträdandet av denna lag. I fråga om dessa skjutbanor kan det godkännas högre gränsvärden för buller från skjutande än i fråga om skjutbanor som inrättas efter det att lagen har trätt i kraft.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i miljöskyddslagen (527/2014) 14 a-punkten i bilaga 1 och 7 punkten i bilaga 4,
sådana de lyder i lag 905/2020, och
ändras 3 § och 4 § 1 mom. som följer:

3 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte på verksamhet som avses i miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009) eller i havsskyddslagen (1415/1994). Denna lag tillämpas inte heller på förebyggande av skadeverkningar orsakade av strålning till den del det bestäms om detta i kärnenergilagen (990/1987) eller strålskyddslagen (592/1991). På förebyggande av skadeverkningar orsakade av skjutbanor tillämpas inte 3–10, 10 a, 11–13 och 17–21 kap. i denna lag.

4 §

Tillämpning i försvarsmakten och i gränsbevakningsväsendet

Denna lag tillämpas inte på sådan verksamhet inom försvarsmakten eller inom gränsbevakningsväsendet där tillämpningen av lagen skulle äventyra rikets säkerhet eller försörjningsberedskap. Lagen tillämpas inte heller på ämnen och materiel som är avsedda särskilt för militärt bruk eller som hänför sig till trygghet eller bevakning av rikets centrala säkerhetsintressen. På försvarsmaktens och gränsbevakningsväsendets skjutbanor tillämpas lagen om skjutbanor (763/2015).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 20xx

Statsminister

Förnamn Efternamn

..minister Förnamn Efternamn

1.

Lag

om ändring av lagen om skjutbanor

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om skjutbanor (763/2015) 1 §, 2 § 1 mom., 2 § 2 mom. 3 och 4 punkten, 2 § 3 mom., 3 § 3 mom., 5 § 1 mom. 9 punkten, 5 § 2 mom., 7 § 2 mom. 1 punkten, 7 § 3 mom., 8 §, 10 § 1 mom., 11 §, 13 § och 15 §, av dem, 2 § sådan den lyder i lag 91/2020 och 15 § sådan den lyder i lag 1362/2019, samt

fogas till 5 § 1 mom. nya 2 a-, 2 b- och 2 c-punkter samt en ny 10 punkt, till lagen en ny 5 a §, till 7 § 2 mom. en ny 1 a punkt, till lagen nya 9 a–d § samt till 16 § 1 mom. nya 6–9 punkter som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja ett tryggt hobbyskytte, säkerheten på skjutbanor och i omedelbar närhet av dem samt en planmässig utveckling av ett nätverk av skjutbanor i varje landskap. I denna lag föreskrivs det om att anlägga, driva och övervaka skjutbanor och om rättigheterna för dem som driver skjutbanor.

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att

1) främja ett tryggt hobbyskytte *samt* säkerheten på skjutbanor och i omedelbar närhet av dem,

2) *främja en* planmässig utveckling av ett nätverk av skjutbanor i varje landskap,

3) *trygga en sund och trivsamt miljö kring* skjutbanor,

4) *förebygga och hindra förorening och risk för förorening av miljön på grund av skjutbanor, med iakttagande av metoder för riskhantering enligt principen om bästa tillgängliga teknik, samt*

5) *förebygga skadeverkningar av avfall.*

I denna lag föreskrivs det om att anlägga, driva och övervaka skjutbanor. *Dessutom föreskrivs det i denna lag om förebyggande av skadeverkningar orsakade av verksamheten vid skjutbanor med hjälp av metoder för riskhantering och om rättigheterna för dem som driver skjutbanor.*

Gällande lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag ska tillämpas när skjutbanor anläggs och drivs.

Denna lag ska inte tillämpas

3) på anläggning och drift av skjutbanor som är i statliga myndigheters besittning,

4) på anläggning och drift av skjutbanor som används av vapennäringsidkare uteslutande i enlighet med tillstånd för sådan näringsverksamhet som avses i 14 § 1 mom. 1, 2 och 5 punkten i skjutvapenlagen (1/1998).

Vid anläggning och drift av skjutbanor ska dessutom det som föreskrivs någon annanstans i lag iakttas.

3 §

Definitioner

Med småskalig skjutbana avses en skjutbana avsedd för högst 10 000 skott per år.

5 §

Föreslagen lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag ska tillämpas när skjutbanor anläggs och drivs. *Denna lag ska dessutom tillämpas på förebyggande av miljöföroreningar som orsakas av skjutbanor, förhindrande av förorening av grundvattnet och förebyggande av skador på egendom och hälsa som orsakas av skjutbanor.*

Denna lag ska inte tillämpas

3) på anläggning och drift av skjutbanor som är i statliga myndigheters besittning, *med undantag av förebyggande och övervakning av skadeverkningar på miljön och hälsan,*

4) på anläggning och drift av skjutbanor som används av vapennäringsidkare uteslutande i enlighet med tillstånd för sådan näringsverksamhet som avses i 14 § 1 mom. 1, 2 och 5 punkten i skjutvapenlagen (1/1998), *med undantag av förebyggande och övervakning av skadeverkningar på miljön och hälsan.*

Vid anläggning och drift av *skjutbanor samt vid hantering av risker som orsakas av skjutbaneverksamhet* ska dessutom det som föreskrivs någon annanstans i lag iakttas. *På anläggning och drift av skjutbanor tillämpas dock inte 3–10, 10 a, 11–13 och 17–21 kap. i miljöskyddslagen. Det som i 14 och 15 kap. i miljöskyddslagen föreskrivs om Tillstånds- och tillsynsverket gäller i ärenden som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag Polisstyrelsen.*

3 §

Definitioner

Med *småskalig skjutbana* avses en skjutbana avsedd för högst 100 000 skott per år.

5 §

Gällande lydelse

Skjutbanetillstånd

Tillstånd att anlägga och driva en skjutbana (*skjutbanetillstånd*) meddelas och återkallas av Polisstyrelsen. Skjutbanetillstånd meddelas tills vidare. För skjutbanetillstånd förutsätts det att

(ny)

(ny)

(ny)

9) sökanden föreslår en person som ska ansvara för verksamheten och säkerheten vid banan (*banansvarig*) och denne har samtyckt till uppdraget och uppfyller kraven enligt 4–6 punkten.

(ny)

Polisstyrelsen ska begära utlåtande av polisinsrättningen på förläggningssorten för den bana som ansökan gäller. Polisstyrelsen kan vid behov begära utlåtande även av andra myndigheter. I tillståndet ska den banansvarige utses och ordningsstadgan för banan fastställas. Tillståndet kan också förenas med andra bestämmelser och villkor som behövs med tanke på säkerheten vid banan.

Föreslagen lydelse

Skjutbanetillstånd

Tillstånd att anlägga och driva en skjutbana (*skjutbanetillstånd*) meddelas och återkallas av Polisstyrelsen. Skjutbanetillstånd meddelas tills vidare. För skjutbanetillstånd förutsätts det att

2 a) risken för följder som strider mot förbudet mot förorening av mark i 16 § i miljöskyddslagen (527/2014) vid skjutbanor utomhus hanteras med i denna lag föreskrivna medel,

2 b) risken för följder som strider mot förbudet mot förorening av grundvatten i 17 § i miljöskyddslagen (527/2014) vid skjutbanor utomhus hanteras med i denna lag föreskrivna medel,

2 c) ljudnivån från skjutverksamheten på skjutbanor utomhus är lägre än de gränsvärden som föreskrivs med stöd av denna lag,

9) sökanden föreslår en person som ska ansvara för skjutverksamheten och säkerheten vid banan (*banansvarig*) och denne har samtyckt till uppdraget och uppfyller kraven enligt 4–6 punkten,

10) sökanden till ansökan fogar en för tillståndsprövningen behövlig utredning om verksamheten och dess konsekvenser, om parterna och om andra relevanta omständigheter.

I tillståndet ska den banansvarige utses och ordningsstadgan för banan fastställas. Tillståndet ska med iakttagande av principen om bästa tillgängliga teknik innehålla behövliga bestämmelser om och villkor för främjande av säkerheten vid banan, förebyggande av miljöföroreningar och risken för föroreningar, hantering av risken för förorening, avvärjande av miljöskador, avhjälpande av skador orsakade av förorening samt minskning av mängden avfall. Om det behövs på grund av omständigheter som upptäckts vid övervakning eller tillsyn, kan Polisstyrelsen ändra och lägga till bestämmelser och villkor

Gällande lydelse

(ny)

7 §

Återkallelse av skjutbanetillstånd

Skjutbanetillståndet kan återkallas helt eller för viss tid, om

1) skjutbanan eller tillståndshavaren *till följd av väsentliga förändringar i förhållandena* inte längre uppfyller förutsättningarna enligt 5 § 1 mom. 2, 4, 5 eller 7–9 punkten och tillståndshavaren inte inom en utsatt tid har avhjälpt bristerna,

Polisstyrelsen kan återkalla skjutbanetillståndet bara partiellt, om det är tillräckligt för att avhjälpa de brister som äventyrar allmän ordning och säkerhet.

8 §

Anmälan om småskalig skjutbana

Den som anlägger eller driver en småskalig skjutbana ska lämna in en anmälan om skjutbanan (*skjutbaneanmälan*) till Polisstyrelsen minst två månader innan banan tas i bruk. Skjutbaneanmälan ska innehålla en ordningsstadga enligt 9 § för skjutbanan samt uppgifter om den banansvarige och den banansvariges samtycke till uppdraget.

Föreslagen lydelse

efter att ha hört tillståndshavaren och vid behov de instanser som avses i 5 a § 1 mom.

5 a §

Begäran om utlåtande

Polisstyrelsen ska begära utlåtande om ansökan av polisinrättningen på den ort där skjutbanan är placerad samt av den kommun där skjutbanan är placerad och kommunens miljöförvaltningsmyndighet. Polisstyrelsen kan vid behov begära utlåtande även av andra myndigheter.

7 §

Återkallelse av skjutbanetillstånd

Skjutbanetillståndet kan återkallas helt eller för viss tid, om

1) skjutbanan eller tillståndshavaren inte längre uppfyller förutsättningarna enligt 5 § 1 mom. 2, 2 a–c, 4, 5 eller 7–9 punkten och tillståndshavaren inte inom en utsatt tid har avhjälpt bristerna,

Polisstyrelsen kan återkalla skjutbanetillståndet *endast* partiellt, om det är tillräckligt för att avhjälpa de brister som äventyrar allmän ordning och säkerhet *eller utgör ett hot mot miljön.*

8 §

Anmälan om småskalig skjutbana

Den som anlägger eller driver en småskalig skjutbana ska lämna in en anmälan om skjutbanan (*skjutbaneanmälan*) till Polisstyrelsen minst *tre* månader innan banan tas i bruk. Skjutbaneanmälan ska innehålla *de utredningar som avses i 5 § 1 mom. 10 punkten*, en ordningsstadga för skjutbanan enligt 9 § samt uppgifter om den banansvarige och den banansvariges samtycke till uppdraget.

Gällande lydelse

Polisstyrelsen kan förena skjutbaneverksamheten med bestämmelser och villkor som behövs med tanke på säkerheten vid banan.

Polisstyrelsen kan förbjuda verksamheten helt eller för viss tid, om förutsättningarna enligt 7 § 2 mom. uppfylls. På den som gjort anmälan tillämpas då vad som i 7 § 2 mom. föreskrivs om innehavaren av ett skjutbanetillstånd. Polisstyrelsen kan förbjuda verksamheten partiellt, om detta är tillräckligt för att avhjälpa de brister som äventyrar allmän ordning och säkerhet. I stället för att förbjuda verksamheten kan Polisstyrelsen ge den som driver skjutbanan en varning, om ett förbud vore oskäligt.

(ny)

(ny)

Föreslagen lydelse

Polisstyrelsen ska *begära utlåtanden om anmälan på det sätt som föreskrivs i 5 a §. Polisstyrelsen ska fatta ett beslut om anmälan där den med iakttagande av principen om bästa tillgängliga teknik förenar skjutbaneverksamheten med de bestämmelser och villkor som behövs med tanke på säkerheten vid banan, förebyggande av miljöföroreningar och risken för föroreningar, hantering av risken för förorening, avvärjande av miljöskador, avhjälpande av skador orsakade av förorening samt förebyggande av skadeverklningar av avfall. Om det behövs på grund av omständigheter som upptäckts vid uppföljningen eller tillsynen, kan Polisstyrelsen ändra och lägga till villkor och bestämmelser efter att ha hört den som gjort anmälan och vid behov de instanser som avses i 5 a § 1 mom.*

Polisstyrelsen kan förbjuda verksamheten helt eller för viss tid, om *det finns en grund för det* enligt 7 § 2 mom. På den som gjort anmälan tillämpas då vad som i 7 § 2 mom. föreskrivs om innehavaren av ett skjutbanetillstånd. Polisstyrelsen kan förbjuda verksamheten endast partiellt, om det är tillräckligt för att avhjälpa de brister som äventyrar allmän ordning och säkerhet eller utgör ett hot mot miljön. I stället för att förbjuda verksamheten kan Polisstyrelsen ge den som driver skjutbanan en varning, om ett förbud vore oskäligt.

9 a §

Förebyggande av förorening av grundvatten och mark

En sådan risk för förorening av mark och grundvatten som avses i 5 § 1 mom. 2 a- och 2 b-punkten anses inte föreligga, om den som ansöker om tillstånd eller gör en anmälan visar att kraven i denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas och bästa tillgängliga teknik används.

9 b §

Buller

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Skjutbanebuller fastställs med hjälp av modellering av buller. Som grund för föreskrifter om skjutbanebuller ska användas sådana storheter för ljudnivå som lämpar sig för bedömning av skjutbanebuller.

Om resultatet av modelleringen av buller inte överskrider gränsvärdena enligt denna lag anses bullret inte orsaka sådant oskäligt besvär som avses i 17 § i lagen angående vissa grannelagsförhållanden (26/1920).

(ny)

9 c §

Övervakning av utsläpp

Polisstyrelsen ska i sitt beslut om tillstånd eller vid behandlingen av en anmälan ålägga tillståndshavaren eller den som gjort anmälan att i enlighet med en plan för övervakning av utsläpp som polisstyrelsen fastställt övervaka utsläppen från skjutbanan i marken och grundvattnet med iakttagande av principen om bästa tillgängliga teknik. Tillståndshavaren eller den som gjort anmälan ska meddela Polisstyrelsen resultaten av övervakningen. Polisstyrelsen ska ändra planen, om det behövs på grund av resultaten av övervakningen eller förändringar i miljön.

(ny)

9 d §

Avslutande av verksamheten

Innehavaren av ett skjutbanetillstånd eller den som gör en anmälan om en skjutbana ska till Polisstyrelsen sex månader innan tillståndet har upphört att gälla eller den verksamhet som anmälan gäller har upphört lämna en plan för verksamhetens upphörande som iakttar principen om bästa tillgängliga teknik.

Om innehavaren av skjutbanetillståndet eller den som gjort anmälan inte längre existerar eller inte kan anträffas och det för hanteringen av den avslutade verksamhetens miljökonsekvenser är behövligt att övervaka miljön, ska innehavaren av det område där

Gällande lydelse

10 §

Den banansvariges och skjutledarens rättigheter och skyldigheter

Den banansvarige ska övervaka att skjutbanan är säker och att ordningsstadgan samt de villkor och bestämmelser som meddelats i skjutbanetillståndet eller med anledning av skjutbaneanmälan iakttas. En skjutbana får inte tas i bruk förrän den banansvarige har säkerställt att skjutbanan uppfyller kraven enligt skjutbanetillståndet eller kraven med anledning av skjutbaneanmälan och att bankonstruktionerna möjliggör verksamhet som är förenlig med ordningsstadgan.

11 §

Styrning, tillsyn och erhållande av information

Polisstyrelsen svarar för den allmänna styrningen och tillsynen av verksamhet enligt denna lag. Polisen övervakar säkerheten vid skjutbanorna och efterlevnaden av denna lag och de villkor och bestämmelser som meddelats i skjutbanetillståndet eller med anledning av skjutbaneanmälan. Polisen har rätt att uppställa temporära begränsningar för användningen av en skjutbana, om användningen medför uppenbar fara för säkerheten.

Polisstyrelsen ska vid behov kontrollera att ett sportskyttecentrum uppfyller kraven enligt denna lag och enligt tillståndsvillkoren.

Föreslagen lydelse

verksamheten har bedrivits svara för övervakningen.

10 §

Den banansvariges och skjutledarens rättigheter och skyldigheter

Den banansvarige ska övervaka att skjutbanan är säker och att ordningsstadgan samt de villkor och bestämmelser *om främjande av säkerheten på skjutbanan* som meddelats i skjutbanetillståndet eller med anledning av skjutbaneanmälan iakttas. En skjutbana får inte tas i bruk förrän den banansvarige har säkerställt att skjutbanan uppfyller kraven enligt skjutbanetillståndet eller kraven med anledning av skjutbaneanmälan och att bankonstruktionerna möjliggör verksamhet som är förenlig med ordningsstadgan.

11 §

Styrning, tillsyn och erhållande av information

Polisstyrelsen svarar för den allmänna styrningen och tillsynen över verksamhet enligt denna lag. Polisen övervakar säkerheten vid skjutbanorna och efterlevnaden av denna lag och de villkor och bestämmelser som meddelats i skjutbanetillståndet eller med anledning av skjutbaneanmälan. Polisen har rätt att uppställa temporära begränsningar för användningen av en skjutbana, om användningen medför uppenbar fara för säkerheten, *hälsan eller miljön*.

Polisstyrelsen ska för förebyggande av miljöföroreningar på grund av skjutbanor, hantering av risken för förorening samt förebyggande av skador på egendom och hälsa som orsakas av skjutbanor utarbeta en tillsynsplan, i enlighet med vilken Polisstyrelsen övervakar att skjutbanorna uppfyller kraven i denna lag och att tillståndsvillkoren och bestämmelserna iakttas i verksamheten på skjutbanorna. Polisstyrelsen ska vid behov kontrollera att ett sportskyttecentrum uppfyller

Gällande lydelse

Polisstyrelsen har trots bestämmelserna om sekretess rätt att av innehavaren av ett skjutbanetillstånd eller den som gjort en skjutbaneanmälan och av företrädare för dessa få för tillsynen nödvändiga uppgifter om verksamheten vid skjutbanan, om beslut som gäller skjutbanan, om innehavaren av skjutbanetillståndet, om den som gjort skjutbaneanmälan och om andra motsvarande omständigheter.

13 §

Skjutbanebrott

Till straff för skjutbanebrott döms enligt 41 kap. 7 a § i strafflagen.
(ny)

15 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Ett beslut om återkallelse av ett skjutbanetillstånd eller förbudande av verksamheten ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.
(ny)

16 §

Närmare bestämmelser

Föreslagen lydelse

kraven enligt denna lag och enligt tillståndsvillkoren.

Polisstyrelsen har trots bestämmelserna om sekretess rätt att av innehavaren av ett skjutbanetillstånd eller den som gjort en skjutbaneanmälan och av företrädare för dessa få för tillsynen nödvändiga uppgifter om verksamheten vid skjutbanan, *skjutbanans miljörisker och miljökonsekvenser*, beslut som gäller skjutbanan, innehavaren av skjutbanetillståndet, den som gjort skjutbaneanmälan och om andra motsvarande omständigheter.

13 §

Straffbarhet

Till straff för skjutbanebrott döms enligt 41 kap. 7 a § i strafflagen (39/1889).

Till straff för miljöförstöring döms enligt 48 kap. 1–4 § i strafflagen.

15 §

Ändringssökande och besvärsrätt

I ett beslut som meddelats med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos Vasa förvaltningsdomstol. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Ett beslut som fattats med stöd av denna lag ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten av en särskilt vägande och grundad anledning beslutar något annat.

Besvärsrätt har den som är part. I fråga om beslut som gäller förorening av miljön på grund av skjutbanor och förebyggande av buller har dessutom den kommun där verksamheten är placerad och andra kommuner inom vars område verksamhetens miljökonsekvenser uppträder samt miljövårdsmyndigheterna i dessa kommuner besvärsrätt.

16 §

Närmare bestämmelser

Gällande lydelse

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om

(ny)

(ny)

(ny)

(ny)

Föreslagen lydelse

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om

6) modellering av buller samt gränsvärden och mätstorheter för buller,

7) den teknik och de metoder som ska användas vid hantering av risken för skadeverkningar på grund av användningen av skjutbanor och de uppgifter om förebyggande av skadeverkningar samt riskhantering som ska lämnas i ansökan och anmälan,

8) de delar av skjutbanan som definieras som bankonstruktioner, samt

9) den tillsynsplan som avses i 11 § 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

De tillstånd för skjutbanor och beslut på grundval av anmälningar om skjutbanor enligt miljöskyddslagen, eller den lagstiftning som föregick den, som gäller vid ikraftträdandet av denna lag förblir i kraft jämte sina villkor och föreskrifter. På dessa tillstånd och beslut som fattats på grundval av anmälningar ska bestämmelserna i denna lag tillämpas.

Polisstyrelsen får ändra tillståndsvillkor och föreskrifter i fråga om tillstånd och beslut som fattats på grundval av anmälningar om skjutbanor enligt miljöskyddslagen eller den lagstiftning som föregick den på ansökan av tillståndshavaren eller den som gjort anmälan. Polisstyrelsen ska innan ett ärende avgörs begära utlåtande och ge möjlighet att komma med anmärkningar på det sätt som föreskrivs i 5 a §.

Om en skjutbana inte vid ikraftträdandet av denna lag har ett i miljöskyddslagen avsett tillstånd eller det inte har gjorts en anmälan om den i enlighet med miljöskyddslagen, ska tillstånd sökas eller en anmälan göras inom tre år från ikraftträdandet av denna lag. I fråga om dessa skjutbanor kan det godkännas högre gränsvärden för buller från skjutande än i fråga om skjutbanor som inrättas efter det att lagen har trätt i kraft.

2.

Lag

om ändring av miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i miljöskyddslagen (527/2014) 14 a-punkten i bilaga 1 och 7 punkten i bilaga 4,
sådana de lyder i lag 905/2020, och
ändras 3 § och 4 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

3 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte på verksamhet som avses i miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009) eller i havsskyddslagen (1415/1994). Denna lag tillämpas inte heller på förebyggande av skadeverkningar orsakade av strålning till den del det bestäms om detta i kärnenergilagen (990/1987) eller strålskyddslagen (592/1991).

4 §

Tillämpning i försvarsmakten och i gränsbevakningsväsendet

Denna lag tillämpas inte på sådan verksamhet inom försvarsmakten eller inom gränsbevakningsväsendet där tillämpningen av lagen skulle äventyra rikets säkerhet eller försörjningsberedskap. Lagen tillämpas inte heller på ämnen och materiel som är avsedda särskilt för militärt bruk eller som hänför sig till tryggnad eller bevakning av rikets centrala säkerhetsintressen.

Föreslagen lydelse

3 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte på verksamhet som avses i miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009) eller i havsskyddslagen (1415/1994). Denna lag tillämpas inte heller på förebyggande av skadeverkningar orsakade av strålning till den del det bestäms om detta i kärnenergilagen (990/1987) eller strålskyddslagen (592/1991). *På förebyggande av skadeverkningar orsakade av skjutbanor tillämpas inte 3–10, 10 a, 11–13 och 17–21 kap. i denna lag.*

4 §

Tillämpning i försvarsmakten och i gränsbevakningsväsendet

Denna lag tillämpas inte på sådan verksamhet inom försvarsmakten eller inom gränsbevakningsväsendet där tillämpningen av lagen skulle äventyra rikets säkerhet eller försörjningsberedskap. Lagen tillämpas inte heller på ämnen och materiel som är avsedda särskilt för militärt bruk eller som hänför sig till tryggnad eller bevakning av rikets centrala säkerhetsintressen. *På försvarsmaktens och gränsbevakningsväsendets skjutbanor tillämpas lagen om skjutbanor (763/2015).*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

TILLSTÅNDSPLIKTIGA VERKSAMHETER

TABELL 2 Andra anläggningar

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

14. Annan verksamhet
a) Andra än i 7 punkten i bilaga 4 avsedda
anmälningspliktiga utomhus belägna skjutba-
nor

(upphävs)

ANMÄLNINGSPLIKTIGA VERKSAMHETER

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7. Utomhus belägna skjutbanor som är av-
sedda för högst 10 000 skott per år och som
inte har en bana avsedd för hagelskytte.

(upphävs)

Statsrådets förordning

om ändring av 15 och 24 § i reglementet för statsrådet

I enlighet med statsrådets beslut
fogas till 15 § i reglementet för statsrådet (262/2003) en ny 1 b-punkt och
ändras 24 § 1 punkten som följer:

15 §

Inrikesministeriets ansvarsområde

Till inrikesministeriets ansvarsområde hör:

1 b) miljövard och bekämpning av miljöskador i fråga om skjutbanor,

24 §

Miljöministeriets ansvarsområde

Till miljöministeriets ansvarsområde hör:

1) miljövard och bekämpning av miljöskador, med undantag av skjutbanor som omfattas av
tillämpningsområdet för lagen om skjutbanor (763/2015),

Denna förordning träder i kraft den 20 .